

Lundehund- nytt

Medlemsblad for Norsk Lundehund Klubb
nr 1 - 2019, 40. årgang

Fish4Dogs hundefôr

Norskprodusert hundefôr og godbiter laget av fisk. Benytt kode **VIP30** i nettbutikken og få 30% på første bestilling på fish4dogs.no!

30%

på første bestilling

Selbu Spinneri

Med fokus på norske, utryddingstruede husdyrraser
- Vi lager deilig garn av hundefiber og saueull!
Selbu spinneri støtter Norsk Lundehund Klubbs arbeid for Norsk lundehund

Selbu spinneri Amundsdalveien 91 7540 Klæbu tlf. 90114352 post@selbuspinneri.no

Lundehund-nytt

Redaksjonskomité:

Elin Mariboe
Dagrunn Mæhlen
Solveig Bjørkenes Steinnes
Jon Wagtskjold
e-post: redaksjon@lundehund.no
www.lundehund.no/lundehundnytt

Postadresse:

Redaksjonskomitéen for
Lundehund-nytt v/Elin Mariboe,
Skjerpevegen 16, 5430 Bremnes

Copyright © Norsk Lundehund Klubb

Forfatterne er ansvarlige for innholdet i egne signerte artikler. Ved innsending av artikler/bilder publisert av andre forfattere eller publikasjoner, må innsender avklare opphavs- og bruksrettigheter og være ansvarlig for eventuelle honorarer for bruk av tekst og bilder før materialet sendes til redaksjonen. Bilder sendes ubeskåret i original oppløsning til redaksjonen, med fotografens navn og navn på hunder og/eller personer som er avbildet. Redaksjonen forbeholder seg rettighet til redaksjonell tilpassing av innsendt materiale.

Trykk: ETN -Norengros AS
ISSN 1891-1919 (trykt utg.)
ISSN 1891-1927 (online)

Frister for innlevering av artikler

Utgave	Frist-dato
Nr 1	1. februar
Nr 2	1. mai
Nr 3	1. september
Nr 4	1. november

Annonsepriser

	Per utgave	Helår 4 utg
1/4 side medlemmer	300,-	900,-
1/4 side øvrige	600,-	1 800,-

Redaksjonsarbeidet for denne utgaven ble avsluttet 18. februar 2019

Frist for innsending av stoff til neste Lundehund-nytt er 1. mai 2019

Forsidebildet denne gangen er av Zkipper av Kystflokken. Du finner en lengre artikkel om Zkipperens liv som skipshund sammen med eier Leo langs Nord-Norge kysten. Foto Johnny Leo Johansen.

Innhold

4	Fra klubbens styre
5	Ellen Brattbakk til minne
5	Fra redaksjonen - Lundehund-nytt i 40 år
Klubbaktiviteter	
6	Lundehund-nytt 40 år
9	Varsel om årsmøte i Norsk Lundehund Klubb
9	Frist for forslag til kandidater ved valgene 2019
10	Lundehunddagene 2019, program og praktisk informasjon
12	Fra Avl- og sunnhetsutvalget
12	- Valpeproduksjonen i 2018
14	- Krysningsprosjektet - Revisjon av prosjektplanen
15	- Ad gamle hannhunders bidrag i avl
16	Utstillingsåret og årets utstillingshunder 2018
19	Årets aktivitetshund 2018
22	Norske lundehunder som ble champion i 2018
42	Dogs4all 2018 - nordisk og norsk vinnerutstilling
44	Dommerkonferanse for Norsk lundehund
44	Årets rasevinner og norske raser 2018 hos NKK
50	Notiser

Artikler

24	Zkipper på egen skute
28	Oppdretterpresentasjon: Kennel Lundehiet
30	Hvorfor ble det dette navnet?
32	Arna 11 1/2 år med sine skader
35	Å "catche" en hund
37	Rallyskilt fra 101 - 130
38	Har vi verdens beste oppdrettere?

Faste poster

8	Lundehunder født, og hvor de dro
40	Lillelunden - kryssord og historien om hundepatruljen 2019
45	Nytt fra Rogaland
45	Nytt fra Hordaland og Sogn & Fjordane
46	Nytt fra Oppland
46	Nytt fra Avdeling Trøndelag
48	Norsk Lundehund Klubb - kontaktoversikt

Norsk
Lundehund Klubb

Klubbens adresse:

Norsk Lundehund Klubb
v/leder Merete Evenseth,
Glimmerveien 11, 9022 Krokeldalen

Klubbens faktura-/regnskapsadresse:

Norsk Lundehund Klubb
v/kasserer Solveig Bjørkenes Steinnes,
Bonesveien 1150, 9360 Bardu
e-post: solveig@northernbones.com

Bank-konto: 9365 25 83561
IBAN nr NO3993652583561
BIC/SWIFT LANDNOK1

Vipps-konto: 19466

PayPal: leder@lundehund.no

**Styret i Norsk Lundehund Klubb
2018/2019:**

Felles e-post: styret@lundehund.no

Leder: Merete Evenseth,

Tel: 916 44 269

e-post: leder@lundehund.no

Nestleder: Astrid Rødsand

Tel: 481 85 004

Sekretær: Karen Elise Dahlmo

Tel: 900 51 420

Kasserer: Solveig Bjørkenes Steinnes

Tel: 909 62 408

Styremedlem: Svein Birger Syvertsen

Tel: 928 67 771

Varamedlemmer til styret:

Elisabeth Røsholdt

Gunn Haugstølen

Valgkomité:

Rita H. Daverdin

Elin D. W. Johannessen

(permisjon)

Morten Strandmoe

Vara til valgkomiteen:

Irene Stølan

Revisor:

Øyvind Hjelme

Odd Reidar Gautun

Seniorkontakt:

Margit L. Vätvik

www.lundehund.no

Registrerte medlemmer i NLK:
414 pr 19. februar 2019

Fra klubbens styre

Riktig godt nytt år til dere alle. Vi ser tilbake på et spennende år med stor aktivitet i klubben vår. Mange fine samlinger, flotte utstillinger og engasjerende møter. Vi er en klubb med stort engasjement, vær stolt av det!

Siden jeg selv er ganske ny i lundehundklubben har jeg enda friskt i minne hvordan det var da vi ble en del av lundehundmiljøet. Vårt aller første møte var med valpeformidler, et positivt møte som ga oss mye informasjon og som satte oss i kontakt med oppdrettere. En sterk anbefaling om å kjøpe boken fikk vi også, hvilket vi ikke angrer på i dag. Når vi så i 2015 fikk vår første lundehund ble vi fort lagt merke til av lokale lundehundeier og fylkeskontakter. Og det tok ikke lang tid før vi fikk et stort velkommen i klubben og ble invitert med på lundehundtreff. Vi ble fort kjent med mange, og hjelp, råd og vennskap ble fort til. Det mangler ikke på raushet og vennlighet blant lundehundeier og det er et brennende engasjement for lundehunden. Jeg har lært meg at vi har en klubb med enorm kunnskap, og med personer som står beredt til å svare på spørsmål, gir råd eller bare lytte dersom behovet er der. Det skal vi være stolt over, og jeg tror ikke alle hundeklubber har et slikt apparat som det NLK har, glem aldri det.

Når jeg skriver dette så er det også litt alvor i det. For som de fleste vet har jo også lundehunden sine utfordringer, jeg tenker da på sykdommen IL. Men også her har klubben kommet langt, både med gastroguiden, Avl- og sunnhetsråd m.m. Her er det mye kompetanse som jobber for å bukt med IL. En del av dette er krysningsprosjektet. Siden jeg er

såpass ny i klubben tok det meg mye tid i forsøket på å sette meg inn i dette. Det er et omfattende og langvarig prosjekt, men alltid med den tanken å gjøre det beste for lundehunden. Likevel ser jeg at det er mye frykt rundt dette prosjektet, og kanskje kan det skyldes at man ikke helt vet hva det dreier som om. Heller ikke jeg har klart å sette meg inn i hele prosjektet. Men det jeg vet, og trygg på, er at dette kun er for å bidra til friske lundehunder, noe som bør være av alles interesse.

Til slutt litt om sosiale medier. Nå er det veldig mange arenaer hvor man diskuterer, deler ideer og kommer med innspill til styr og stell. Da syns jeg det er viktig at vi alle husker på vårt felles mål. For enten du er oppdretter, hundeier, eller er med i et råd/styre, er vi alle super engasjerte for lundehunden, lundehundens helse og avl. Vi vil alle det beste for vår fantastiske rase. Og alle gjør vi dette på frivillig basis. Jeg vil derfor at vil tenker på dette når vi aktivt bruker sosiale medier. Vis respekt og ydmykhet selv om vi ikke alltid er enige med hverandre. For som sagt så har vi et felles mål, lundehunden som vi er så glad i.

Nå gleder jeg meg til å ta fatt på det nye året med spennende oppgaver i en klubb full av engasjement og ideer. Sammen skal vi bringe lundehunden videre, og dele dens vakre historie.

Jeg ønsker dere alt godt for det nye året.

Med vennlig hilsen
Svein Birger Syvertsen
styremedlem Norsk Lundehund Klubb

Ellen Brattbakk til minne

Når 2018 var i ferd med å si farvel, fikk vi den triste beskjeden om at Ellen Brattbakk fra Mosjøen hadde gått bort etter lang tids sykdom.

Ellen fikk sin første lundehund, Sigve for 8 år siden, og det tok ikke lang tid før hun var et aktivt medlem i lundehundmiljøet i Nordland. Ellen var også med på å kartlegge foring av hundene i ulike livssituasjoner hvor resultatet ble lagt fram på IL-seminaret i Andebu i 2015. Ellen var også interessert i krysningsprosjektet og i 2017 fikk de Frøya B2, som er en prosjekthund og som hun håpet skulle bidra med valper etter hvert.

Ellen og mannen Hermund deltok på treff rundt om i hele landet og etter

hvert ble hun med i styret i Avdeling Nordland, og til slutt leder av avdelingen. Det siste arrangementet hun var med på å planlegge og gjennomføre var Lundekommandagen på Lovund i fjor. Ellen var også aktivt med i planleggingen av årets Lundehunddager som skal arrangeres i Mosjøen i juli i år.

Ellen var med sitt blide vesen opptatt av å ivareta og inkludere alle rundt seg.

Vi lyser fred over Ellens minne, og sender varme tanker til Hermund og familien.

Karen Elise Dahlmo

Fra redaksjonen - Lundehund-nytt i 40 år

Du leser nå første utgave av 40. årgang av klubb-bladet vårt. Denne utgaven er altså en jubileumsutgave! Bladet har et noe utvidet sidetall og viser bredden i klubb-arbeidet.

Å produsere et blad med bredt emnetilfang er klar en målsetting for redaksjonen, slik at det dekker flest mulig av medlemmenes interesser innenfor de rammene vi får av klubben.

Det er derfor med stor glede vi ser at bladet synes å bli godt mottatt av medlemmene. Samtidig gleder det oss at det også oppfattes som et godt "markedsføringstiltak" for klubben.

I løpet av året vil vi ta for oss utgaver av bladet rundt hvert 10-år, og starter med utgave nr 1 fra 1979-1980. Inne i bladet kan du se faksimile av utgaven og en omtale av innholdet om hvilke tema som opptok miljøet i klubben i denne første utgaven av bladet.

Deretter følger vi opp i hvert Lundehund-nytt resten av dette året med omtale av utgaver rundt hvert 10. år fram til i dag.

Det gleder også at mange medlemmer sender artikler og bilder for publisering i bladet, selv om redaksjonen selv produserer mye av bladets innhold.

Og her er vi ved et viktig poeng: kopirettigheter. Dersom du sender inn artikler eller bilder som andre har forfattet eller kan ha rettigheter knyttet til, så husk å be om vedkommendes tillatelse til at vi kan publisere. Men skriver eller tar du bilder selv, eller omtaler artikler (med kildeanvisning), så tar du ansvar og vi er trygg på rettighetene. Redaksjonen hjelper også her gjerne til.

Lundehund-nytt avspeiler en klubb med høyt aktivitetsnivå, og samtidig en klubb med høyt ambisjonsnivå.

Vi vet at styrearbeidet og mange av utvalgene har et meget høyt aktivitetsnivå. Se bare på referatene fra styremøtene som ligger på nettsidene til klubben. Eller Avl- og sunnhets-utvalgets omfattende rapporter i bladet om et bredt arbeidsfelt - i hver utgave.

Arbeidet med Lundehunddagene hvert år er også et puslespill av oppgaver og ting som skal avtales og stemme sammen for å lage et best mulig fellesskap for medlemmene. Et samarbeidsprosjekt av de helt store.

Dette bare for å nevne noen få av alle personene som utgjør komitéer og utvalg, og som gjør en stor jobb for at klubben skal ha en god og trygg drift i arbeidet med å

sikre lundehundens framtid.

Her er vi ved et annet kjernepunkt: Husk å ta vare på hverandre i en hverdag ofte preget av konflikt og steile meninger.

Her i bladet holder vi en slik målsetting i hevd ved at redaksjonen har klare retningslinjer fra styret i klubben :

"Lundehund-nytt er et organ for hele klubben og skal tjene interessen til rasen Norsk Lundehund og alle klubbens medlemmer. I bladet trykkes ikke artikler eller innlegg som inneholder påstander der enkeltpersoner omtales på injurierende måte. Innleggene holdes i en tone som harmonerer med god folkeskikk."

Det er heldigvis sjelden at redaksjonen har fått innlegg som ikke harmonerer med disse retningslinjene. Og da har det som regel dreiet seg om formuleringer som lett kan rettes opp uten at meningsinnhold endres eller forringes.

Det er jo egentlig forholdsvis enkelt å holde en god tone som harmonerer med god folkeskikk, og det gjelder ikke bare i Lundehund-nytt sine spalter.

Så, vi er godt rustet til de neste 40 årgangene!

Lundehund-nytt 40 år

Av Elin Mariboe

Våren/sommeren 1979 kom det første Lundehund-nytt klubbens medlemmer i hende (den gang skrevet Lundehundnytt). Det var en stensilert utgave med fire sider i svart/hvitt med en svart lundehundlabb tegnet øverst i venstre hjørne på forsiden.

Dette bladet er litt underfundig og prøvende, da det innledes med disse to setninger:

"I den utstrekning det er praktisk mulig bruker vi Hundesport for meldinger til våre medlemmer, men det er ikke alltid at vi kan lage våre meldinger så tidlig at de kommer tidnok i Hundesport - det vil nemlig si omtrent 2 måneder før noe skal skje. Ellers har vi brukt sirkulærer, men vil nå prøve å få disse i en litt annen form - hvis medlemmene er enige med oss."

Hvorvidt medlemmene var enige eller ikke, sier historien ingenting om, men det ble med dette ene nummeret i 1979. Turid Helfjord kan forklare omstendighetene rundt dette første bladet. Hun sier at det var Clarin Vogt fra styret som hadde ymtet fram på om at klubben trengte et slikt blad, og at han tok saken i egne hender og skrev dette Lundehundnytt uten at styret visste om det. Dette første bladet var da også underskrevet av "Uansvarlig redaktør for dette nummer: FJELLFUGLEN, så kan du jo se i Hundesports augustnr. hvem det er."

Turid Helfjord kan fortelle at hun husker Sofie Schönheyders reaksjon på dette første bladet. Hun ble veldig overrasket, og følte nok at dette forpliktet styret til å følge opp med flere blader.

Jeg har lett igjennom Hundesport for den aktuelle perioden, uten å finne at FJELLFUGLEN ble nevnt, men både Roar Torsteinsen og Turid Helfjord kan bekrefte at FJELLFUGLEN var kennelnavnet til Clarin Vogt. Ergo vet vi da at det var han som skrev det første nummeret. Det er Sofie Schönheyder som undertegner alle

innleggene fra Lundehundklubben i Hundesport på den tida, og fra 1980 begynner Sofie å vise til Lundehund-nytt i sine innlegg.

Så hva var klubben opptatt av i 1979? Utstillere blir minnet om at det ikke må gå mer enn 2 år mellom hver gang de vaksinerer mot hvalpesyke. Det blir fortalt at NLK har avtale med Gjensidige forsikring om hundeforsikring, og medlemmene blir oppfordret til å bruke denne. Dernest reklamerer det for en mønstring av lundehund

i Oslo 1. september med kart over hvor det skal være, og forklaring på utstillingsterminologi. Antall hunder registrert fra 1970-78 er med, dette er 36, 44, 66, 74, 62, 92, 72 og 56 hunder. Kasserer minner på betaling av kontingenten, og NLK har fått en dressur-guide fra Norsk Shetland Sheepdog Klubb som de anbefaller medlemmene.

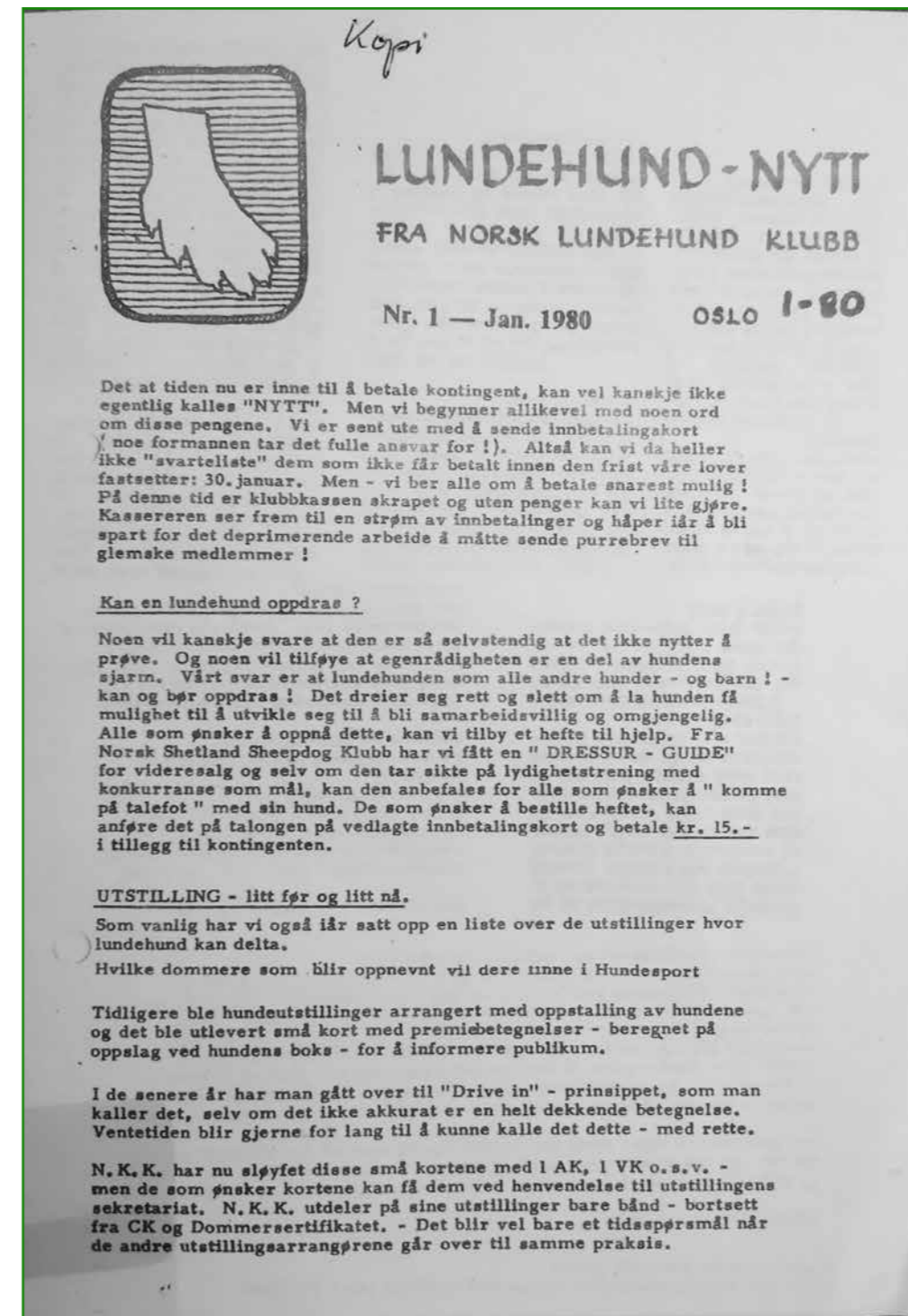
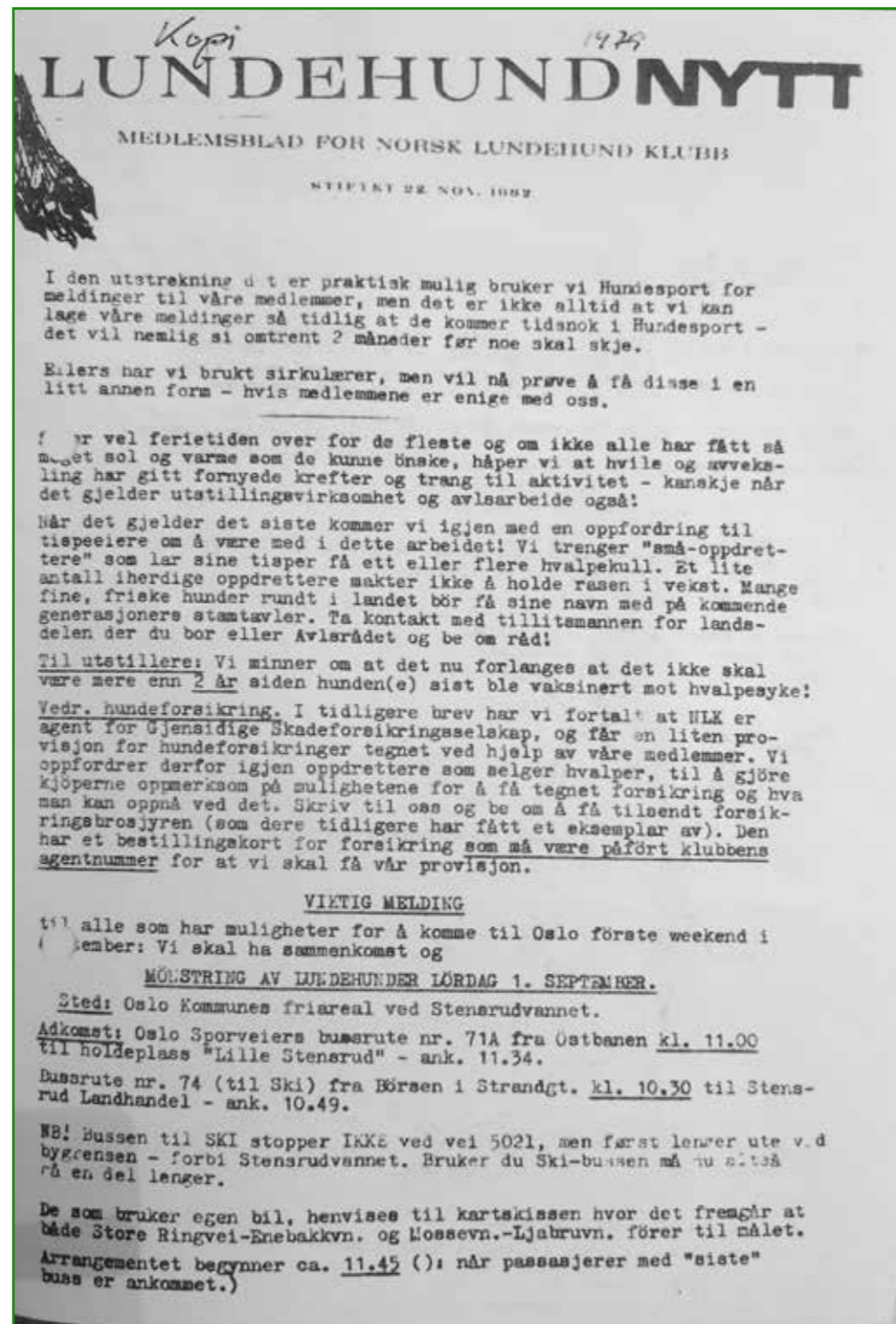
Første ordinære nummer kom i januar 1980, og nå med en bedre logo og oversikt over utstillinger for lundehund det kommende året.

Nå er det Sofie Schönheyder som er redaktør (kilde Roar Torsteinsen), men dette kommer ikke fram i bladet.

Vi avslutter med en vits fra bladet i 1979:

"Uff, engelsk er et vanskelig sprog. Dere skriver en ting og uttaler noe helt annet."

"Nå, norsk er vel ikke noe bedre. Dere skriver H-U-N-D og uttaler bikkje."

Takk til Turid Helfjord og Roar Torsteinsen som satte meg på sporet av det første Lundehund-nytt.

Bladene er kopiert av Roar Torsteinsen.

Lundehunder født, og hvor de dro

Fra Avl- og sunnhetsutvalget v/Torbjørn Lille Wagtskjold

20.09.2018 ble det født 3 valper hos Ellen Utsi, Disenå

Kullnr. 187930

Far Viljar - NO38781/14

Mor Mist - NO47434/15

Toot's Øveleva - NO56554/18

Toot's Ønskestjernen - NO56555/18

Toot's Ølbriller - NO56556/18

Han er far til 18 valper

Hun er mor til 7 valper

2100 Skarnes

0382 Oslo

9303 Siland

24.09.2018 ble det født 2 valper hos Majken Hetland, Ålgård

Kullnr. 187641

Far Lundesommer Ægir - NO44339/15

Mor Fåglebodas Silje - SE53981/2012

Bure - NO55869/18 H

Birk - NO55870/18 H

Han er far til 5 valper

Hun er mor til 5 valper

4311 Hommersåk

0986 OSLO

25.09.2018 ble det født 2 valper hos Tove Strandmoe, 3233 Sandefjord

Kullnr. 187726

Far Linesviken's Yaro - NO41422/15

Mor Løvheims Urd - NO40846/12

Syrinborgs Askeladden - NO56076/18 H

Syrinborgs Gullhår - NO56077/18 T

Han er far til 6 valper

Hun er mor til 8 valper

3089 Holmestrand

7030 Trondheim

29.09.2018 ble det født 4 valper hos May-Bente Røstgaard, Varangerbotn

Kullnr. 187560

Far Lundesommer Njål Noravind - NO45516/16

Mor Mira - NO36525/15

Luna - NO55635/18 T

Lillesøster - NO55636/18 T

Mose - NO55637/18 T

Tussi - NO55638/18 T

Han er far til 4 valper

Hun er mor til 4 valper

9336 Rundhaug

2900 Fagernes

9007 Tromsø

2839 Øvre Snertingdal

29.09.2018 ble det født 2 valper hos Inger Marie Storli, Steinkjer

Kullnr. 187869

Far Hakon - SE31465/2016

Mor Linesviken's Bera - NO42652/12

Lyrupa's Herold Alvin - NO56423/18

Lyrupa's Hans - NO56424/18

Han er far til 8 valper

Hun er mor til 6 valper

6030 Langevåg

9750 Honningsvåg

23.10.2018 ble det født 3 valper hos Alejandra Garcia, Drammen

Kullnr. 188351

Far Lundesommer Hallgrim - NO56251/17

Mor Løvheims Gersemi - NO51716/16

Himmelblå av Revehjerte - NO57905/18

Lille Du av Revehjerte - NO57906/18

Vintermatt av Revehjerte

Han er far til 3 valper

Hun er mor til 3 valper

2640 Vinstra

12234 Enskede, Sverige

1659 Torp

Import:

Laura - NHSB3100268

2406 Elverum

Styret gratulerer oppdretterne og de nye eierne med herlige valper, som er med å bringe kulturarven vår videre!

VARSEL OM ÅRSMØTE I NORSK LUNDEHUND KLUBB

Styret i Norsk Lundehund Klubb vil med dette varsle om at det skal avholdes årsmøte i klubben fredag 12. juli 2019 kl 19:00.

Årsmøtet vil finne sted i møteromet, Mosjøen Camping.

Forslag eller saker som medlemmene ønsker behandlet må være styret i hende/poststemplet senest 31. mars 2019.

På vegne av styret i Norsk Lundehund Klubb,
Merete Evenseth
leder

Fra valgkomitéen:

FORSLAG TIL KANDIDATER VED VALGENE PÅ ÅRSMØTET I 2019

Tillitsverv som er på valg er:

- Nestleder for 2 år
- 1 styremedlem for 2 år
- 2 varamedlemmer til styret for 1 år
- Valgkomiteen: 2 medlemmer for 2 år og varamedlem for 1 år

Forslag til kandidater ved valgene sendes valgkomitéen innen 15. april 2019

Forslag sendes til e-postadressen valgkomite@lundehund.no * eller direkte til:

Rita H. Daverdin, Hyllanvegen 2, 7517 Hell

e-post: ritadaverdin@yahoo.no

Morten Strandmoe, Helgerødveien 234, 3233 Sandefjord

e-post: strandmo@online.no

Irene Stølan, Brettvegen 10, 6036 Mauseidvåg

e-post: enerien@yahoo.no

* Elin D.W. Johannessen er i permisjon, varamedlem Irene Stølan rykker inn i valgkomitéen

Norsk Lundehund Klubb inviterer til Lundehunddagene 2019 Mosjøen, Nordland 12. - 14. juli 2019

Program for helgen*

Fredag 12. juli	kl. 17:00	Orientering fra Giardiagruppen
	kl. 18:00	Årsmøte i Norsk Lundehund Klubb
	kl. 20:30	Sosialt samvær
Lørdag 13. juli	kl. 09:00	Spesialutstilling m/stort cert., dommer er Kari Granaas Hansen Beskrivelse av prosjekthundene etter utstillingen
	kl. 20:00	Festmiddag på Hotel Skaret. Fiske- og kjøttrett med dessert og kaffe. Pris ca kr 300. Barn under 12 år halv pris. Gi beskjed dersom du har særlige matbehov.
Søndag 14. juli	kl. 10:00	Medlemsmøte, med informasjon og spørsmål til styret og andre komitéer og utvalg i klubben
	kl. 12:00	Mønstring av prosjekthundene

* Foreløpig program - arrangementene, tidspunktene og priser kan bli endret

Påmelding

- Påmelding til utstillinga skjer elektronisk via NKK (nkk.no). Påmeldingsfrist 17.06.2019. Spørsmål kan sendes til spesial@lundehund.no og merkes "Elin, Utstilling".
- Påmelding til «Barn og Hund» skjer i sekretariatet på utstillingsdagen.
- Påmelding til festmiddag sendes til spesial@lundehund.no og merkes "festmiddag". Frist med bindende påmelding til festmiddag er senest 16.06.2019, oppgi alder på evt barn som følger med.

HUSK: ALLE MÅ VISE GYLDIG VAKSINASJONSKORT FØR DE SLIPPER INN PÅ UTSTILLINGSPLASSEN. DE SOM HAR MED SEG HUND SOM IKKE SKAL STILLE I KONKURRANSEN MÅ OGSÅ VISE GYLDIG VAKSINASJONSKORT. ALLE HUNDENE SKAL VÆRE VAKSINERT I HENHOLD TIL NKKs REGLER. VALPER UNDER 4 MÅNDERS ALDER HAR IKKE ADGANG TIL UTSTILLINGSPLASSEN.

Praktisk informasjon

Felles epostadresse for Lundehunddagene 2019 er spesial@lundehund.no. Arrangementet samordnes av klubbens leder sammen med Dogwebarra ansvarlig, Lundehund-nytt kontakten og lokal arrangementskomité.

Arrangementsområde er reservert på Mosjøen Camping. Deltakerne på Lundehunddagene tar selv kontakt med Mosjøen Camping for bestilling av hytte og plass til bobil og campingvogn. Benytt e-post post@mosjoencamping.no eller tel. 751 77 900 for bestilling. NB frist for å bestille hytte/-camping er 1. mai 2019. Merk e-posten med at bestillingen gjelder Norsk Lundehund Klubb sitt treff. Du finner mer informasjon om Mosjøen camping på www.mosjoencamping.no.

I Mosjøen finnes mange muligheter for overnatting dersom du ikke bor på camping.

Se gjerne internett for hoteller og andre overnattingsmuligheter i byen og området.

Ved ankomst 11. og 12. juli vil en mottakskomité være til stede på Mosjøen Camping for å ta imot deltakerne.

Under Lundehunddagene har vi lyn-lotto til inntekt for klubben. Vi blir selvfølgelig veldig glade dersom du tar med en gevinst eller to.

Utstillingsområdet ligger ca 500 meter fra Mosjøen Camping på Kippermoen. Gode parkeringsmuligheter. Her vil det også være en enkel kafé.

Et slikt arrangement er avhengig av at flere hjelper til. Vi har mange oppgaver som må løses. Hvis du kan bidra så sende epost til spesial@lundehund.no og merk eposten med "Dugnad".

Rundt Lundehunddagene 2019 i Mosjøen-regionen

Foto: Rafal Konieczny, CC BY-SA 3.0

Aktiviteter før og etter*

Før og etter selve Lundehunddagene har vi satt sammen et program for deltakere som kommer litt tidlig til regionen og/eller som blir noen ekstra dager:

- Ringtrening torsdag 11. juli kl. 18:00 og fredag 12. juli fra kl. 10:00.
- Lek på agilitybane og bane for rallydydighet slik at de som ønsker det kan få prøve seg der - fredag 12. juli fra kl 10:00.
- Lundehundrace fra fredag 12. juli kl. 10:00.
- Bytur i Mosjøen sentrum og Marsøra fredag 12. juli kl 13:00
- Natursti søndag 14. juli kl 14:00.
- Tur med guide i De syv søstre etter Lundehunddagene - på tirsdag 16. juli.

Nærmere beskrivelse av tiltakene kommer i *Lundehund-nytt nr 2-2019*. Følg også gjerne med på arrangementet sin Facebookside.

Helga før Lundehunddagene lørdag 6. juli og søndag 7. juli arrangerer Ytre Helgeland hundeklubb og Alstahaug jeger- og fiskeforening dobbelutstilling i Leirfjord.

Invitasjon til kurs på Blåfjell hundesenter

I forbindelse med Lundehunddagene i Mosjøen har vi kontaktet Blåfjell hundesenter om de kan tilby et dagkurs for lundehunder og eiere. Blåfjell hundesenter ligger ca 25 km fra Mosjøen i idylliske omgivelser.

Hundesenteret har egen hjemmeside og facebookside hvor dere finner mye informasjon om hvordan de jobber.

- Kursene blir arrangert mandag 8. og mandag 15. juli.
- Det er maks 14 på hvert kurs med to lag. Med 8 eller færre deltagere blir det samlet gruppe med to instruktører.
- Kursavgift kr. 1250,- pr person.
- Om det trengs overnatting, kan de tilby enkelrom til kr. 500,- pr. person pr. natt, dobbelrom kr. 600,-.
- Kurset tilpasses ønsker og behov fra deltagerne. Vi har antydning miljøtrening, sosialisering, lydfølsomhet, separasjonsangst osv. Dere kan komme med flere innspill på tema som er ønsket. Kurset blir lagt opp med en teoridel og praktiske øvelser.
- Frist for bindende påmelding er satt til 12. april. Påmelding sendes på e-post: spesial@lundehund.no og merkes "KURS".

* Foreløpig program - arrangementene, tidspunktene og priser kan bli endret

Fra Avl- og sunnhetsutvalget: Valpeproduksjonen i 2018

Tekst Hanna Gautun og Torbjørg Lille Wagtskjold

Valpeformidlingen

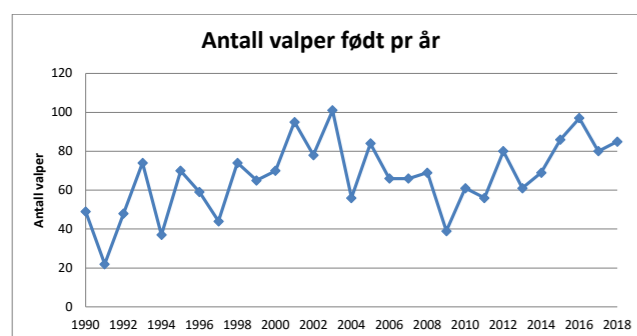
Elin Johannessen har vært valpeformidler i 2018. Hun har nå mammapermisjon og Alejandra Garcia har tatt over for henne i 2019, med Gerd Haugen som vara.

I 2018 fikk 36 valper og 5 omplasseringshunder nye hjem via valpeformidler. Ventelisten er lang, ca. 100 personer har

meldt at de ønsker en lundehund! Mange på listen viser seg imidlertid å være uaktuelle når det kommer til stykket. For noen passer ikke tidspunkt eller kjønn, mens andre har kjøpt seg en lundehund direkte fra oppdretter eller valp av en annen rase. Det er fremdeles flest som ønsker seg tisper, og vi bør jobbe aktivt for å fremme hannhundene våre.

Litt statistikk rundt valpeproduksjonen

Det ble født 85 valper i 2018 fordelt på 29 kull. Det tilsvarende er gjennomsnittlig kullstørrelse på 2,9. Dette må vi si oss veldig fornøyd med! Nedenfor ser dere utviklingen av valpeproduksjonen i Norge siden 1990.

Figur 1. Oversikt over antall lundehunder født pr. år i Norge.

Vi ser at produksjonen har holdt seg jevnt høyt på 80 valper og mer de fire siste årene. Det ligger en enorm innsats bak dette! Vår rase gir relativt små kull, og mange har forsøkt uten å lykkes. Dersom vi skal nå målet i RAS om 1000 lundehunder i Norge innen 2025, er det viktig at vi fortsetter å jobbe for å få flest mulig valper pr år.

I fjor var det 4 kull med 1 levedyktig valp. For å følge utviklingen er det statistisk nødvendig med et større antall kull. Vi ser derfor på utviklingen over perioder på 10 år av gangen. Tabellen nedenfor viser utviklingen i siden 1932. v

Effektiv populasjonsstørrelse – hvorfor er den så viktig?

Av historiske årsaker har vår rase en genetisk variasjon på ca. 12 %. Dette er veldig lavt. All avl i lukkede populasjoner (raser) medfører en gradvis reduksjon av den genetiske variasjonen. Det er ikke bare antall valper pr år som er viktig for bevaringen av en sårbar rase. Når den genetiske variasjonen er liten, er den effektive populasjonsstørrelsen særlig viktig. Da hjelper det lite med mange valper etter et fåtall foreldretyr. Vi må derfor gjøre alt vi kan for at så mye som mulig av det arvematerialet vi har i rasen i dag videreføres. Dette gjør vi bare ved å bruke så mange ulike hunder i avl som mulig.

Den effektive populasjonsstørrelsen er et mål på hvordan arvematerialet i en rase videreføres over tid. Er den for lav, betyr det at den genetiske variasjonen reduseres, da altfor få ulike hunder benyttes i avlen.

Periode	Antall kull	Antall kull med 1 valp	Prosent kull med 1 valp
1932 - 1963	43	17	40 %
1964 - 1973	148	31	21 %
1974 - 1983	240	58	24 %
1984 - 1993	222	31	14 %
1994 - 2003	245	38	16 %
2004 - 2013	238	53	22 %
2005 - 2014	242	53	22 %
2006 - 2015	241	52	22 %
2007 - 2016	248	52	21 %
2008 - 2017	257	55	21 %
2009 - 2018	259	52	20 %

Tabell 1. Andel valpekull med 1 valp pr 10-årsperioder.

For perioden fra 1932 til 1963 er det få kull, statistikken er derfor usikker og vi velger å se bort fra den. For de ti angitte periodene fra 1964 og fram til 2018 varierer antall kull med 1 valp fra 14 % til 22 %. For 2009-2018 er den på 20 % samlet sett. Denne andelen er høy sammenlignet med andre raser. Dette er en lite gunstig situasjon, både for tisper og den ene valpen. Det er en utvikling vi følger nøye, da små kull, dødfødte valper, og redusert fertilitet er tegn på innnavsdepresjon.

En forenklet metode for å beregne den effektive populasjonsstørrelsen tar utgangspunkt i antall tisper og hannhunder brukt i avl pr. generasjon. Man definerer en generasjon til 5 år. Den forutsetter at disse ikke er nært beslektet. Siden alle dagens lundehunder er meget nært beslektet, blir resultatet her alltid for høyt. Den gir allikevel en god pekepinn på utviklingen: Opprettholder vi den lille genetiske variasjonen vi har i rasen, eller reduserer vi den ytterligere? Ved denne metoden beregnes den effektive populasjonsstørrelsen, ved følgende formel:

$$\text{Effektiv populasjon} = \frac{4 \times \text{hanner} \times \text{tisper}}{\text{hanner} + \text{tisper}}$$

Tabellen øverst på neste side viser antallet lundehunder som er benyttet i avl i Norge i 5-årsperioder fra 2000- 2018 og den effektive populasjonsstørrelsen, for disse periodene.

Registreringsår for foreldre	Hanner brukt	Tisper brukt	Effektiv populasjon (bør være minst 100)
2000 - 2004	44	54	96
2005 - 2009	57	53	99
2010 - 2014	58	65	122
2011 - 2015	58	71	127
2012 - 2016	60	72	130
2013 - 2017	52	62	113
2014 - 2018	41	47	87

Tabell 2. Effektiv populasjonsstørrelse (tallene er hentet ut fra NLKs database)

For at en hundepopulasjon skal betraktes som bærekraftig må den effektive populasjonsstørrelsen være minst 100.

Dette forutsetter at forholdet mellom kjønnene er ganske likt. Som dere ser av tabellen, bruker vi jevnt over færre hannhunder enn tisper. Vi må derfor fortsette å gi ubrukte hanner sjansen.

Matadorgrensen

Norsk Lundehund Klubb har siden 1982 sluttet opp om anbefalingen gitt av husdyrgenetiker Dr. Per-Erik Sundgren (Svenska Lantbruksuniversitet) om å sette en øvre grense for antall valper den enkelte hannhund kan få i løpet av sitt liv. Denne grensen beregnes ut i fra 5 % av antallet valper født de siste 5 årene. Nyere forskning viser at denne grensen nok burde vært enda lavere (2 % i hht NKK) for små populasjoner.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i matadorgrensen med valpeproduksjonen.

Beregnings grunnlag	Antall valper født	Antall valper tillatt pr hannhund
2003-2007	373	19
2007-2011	291	15
2011-2015	352	18
2011-2016	393	20
2012-2017	393	20
2014-2018	417	20

Tabell 3: Utvikling av matadorgrensen for norsk lundehund

Som dere ser, har vi en liten økning i antallet valper den siste femårsperioden. **Det maksimale antall avkom pr hannhund holdes allikevel på 20 valper pr hannhund. Denne grensen gjelder uansett om valpene eksporteres / fødes i utlandet eller ikke.**

Videre ser vi at den **effektive populasjonsstørrelsen** for de to siste generasjonene 2013-2017 (113) og 2014-2018 (87) er lavere enn de tre foregående generasjonene. Hundene i disse årsklassene er imidlertid fremdeles unge. Vi kan derfor forvente at flere av dem blir avlet på i årene som kommer, slik at **den effektive populasjonsstørrelsen** vil stige.

For generasjonen 2012-2016 er **den effektive populasjonsstørrelsen** nå oppe i 130. Det er en svært positiv utvikling som viser at flere unge dyr kommer i avl nå enn i 2000 - 2004. Den trenden må vi fortsette å utvikle!

Vi må også fortsette å anstrenge oss for å benytte ulike tisper og hanner i avlen. Fertiliteten er høyest i ung alder. Der er derfor viktig at vi gir unge hanner sjansen, særlig om vi har en erfaren tisper som lar seg pare naturlig. Så kan vi eventuelt ha en erfaren hannhund i bakhånd om ungdommen ikke fikser jobben. På samme måte er det viktig å ikke vente for lenge med å pare tispene, de tar seg ofte lettere da og kan senere tilbys flere ulike hanner. Man bør også unngå å gjenta kombinasjoner flere ganger, spesielt om det første kullet ga mer enn en valp. Hvis det produseres mange helsøsken, vil det på sikt bli vanskeligere å finne avlspartnere som ikke er i for nær slekt.

Hva kan klubben tilby av hjelp?

Klubbens database er et utmerket verktøy for å finne hannhund til en tisper. Dersom du trenger hjelp til å logge deg inn, har glemt brukernavn eller passord eller har andre spørsmål, kontakt Marc Daverdin (marc.daverdin@ntnu.no) eller Lille Wagtskjold (lille@wagtskjold.net). Har du funnet noen interessante hannhunder du ikke kjenner eier til, kan avl- og sunnhetsutvalget og/eller lokalkontaktene hjelpe deg med kontaktinformasjon.

Avl- og sunnhetsutvalget hjelper gjerne med å finne mulige partnere til din hund. Send epost til oss (avlogsunnhet@lundehund.no) eller ring (kontaktinfo finner du bakerst i bladet). Lokalkontaktene eller andre erfarne oppdrettere kan også gi gode råd.

Huskelisten for oppdrettere inneholder en oversikt over hva man må passe på ved oppdrett. Listen er tilgjengelig på klubbens hjemmeside og ved direkte kontakt med avlsrådet. Ring eller send epost til oss.

Lundehundboka gir inngående informasjon om avl på rasen og praktiske råd.

Uansett, lur du på noe, ikke nøl med å be om råd fra avl- og sunnhetsutvalget, lokalkontakter og erfarne oppdrettere!

Nytt fra Krysningsprosjektet:

Revisjon av prosjektplanen

Tekst av Bård Andersen, foto Elin Mariboe

Tre prosjekthunder: fra venstre Hekla B1, Leinstadhågens Mari B2 (Hassel) og Heyli Hekladottir B2 av Lundepoten

Iall hundeavl, som i livet for øvrig, går ting sjelden helt etter planen. Mange lundehundeiere har tydd til både plan B og C for å få valper på tispas si. Det samme gjelder i krysningsprosjektet.

Det er likevel viktig å ha en plan, og målet og de store trekkene ligger fast. De fleste kombinasjonene så langt har også vært helt i tråd med det som var planlagt.

Men det har vært, og kommer til å bli, større og mindre avvik, endringer og justeringer, både for enkeltkombinasjoner og på mer overordnet nivå. Det har vi også forsøkt å kommunisere helt fra starten av: Veien må til en viss grad bli til mens vi går. Dette er nybrottsarbeid, og ingen kan tegne et presist kart over et terreng som ennå ikke finnes.

Vi forsøker alltid å forklare vurderingene vi gjør når vi avviker fra planen, og vi gjør det alltid i samråd med NKKs helseavdeling. Kravene

til hunder i prosjektet er og skal være strengere enn for lundehunder. Men ingen av avvikene er ukjent fra avl på lundehund: Vi har brukt noen få hunder som ikke hadde egne valper fra før, vi har brukt tre hunder med svak grad patellaluksasjon (i kombinasjon med hunder som er testet fri), vi har fått NKK til å registrere valper etter én enkelt tjuvparring som prosjekthunder, og vi har to ganger brukt inseminering når paring har vært vanskelig å få til, tross iherdige forsøk fra hundene.

Det er ikke slik at det har blitt avlet på alle fertile prosjekthunder så langt. Flere hunder har blitt nedprioritert på grunn av svak HD, katarakt eller atferd. Hver enkelt hund og kombinasjon vurderes etter beste evne og med den informasjonen vi

har tilgjengelig. Vi er helt sikkert for strenge i noen tilfeller, mens vi kanskje kunne vært enda tøffere i andre. Et enkelt kull vil verken redde eller ødelegge en rase, uansett om man snakker om raseavl eller krysningsavl. Det måtte i så fall være om vi gikk tilbake til smal, matadorbasert avl, og det er totalt uaktuelt.

I løpet av våren vil planen for prosjektet revideres, både for å gjenspeile erfaringene vi har gjort oss så langt, og for å konkretisere veien videre. Arbeidet foregår i samarbeid med NKKs helseavdeling og våre øvrige samarbeidspartnere Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Norsk Genressurscenter (NIBIO) og Nordisk Genressurscenter (NordGen).

Ad gamle hannhunders bidrag i avl

Tekst og foto: Sigrun Rytter

På Lundehunddagene i Søgne sist sommer ble det fortalt om ASU's plan om å utnytte noe av materialet som ble tappet fra fem hannhunder i 1995. Genbanken er et samarbeid mellom Norsk genressurscenter, NMBU, NKK og de norske raseklubbene.

Vi fikk respons fra flere oppdrettere og fem tisper ble valgt ut og vurdert hvilke kombinasjoner vi ville gå for. Vi ville ha lav innavlsgrad, høy sannsynlighet for godt resultat og genbanken skulle ikke forringes.

Så kom vi til det praktiske arbeidet.

Første tisper med løpetid var Heddy Homla som etter to dager med blodprøver og livmorutstryk, møtte til inseminasjon 4. desember. Opplysningene klubben hadde om det lagrede materialet måtte justeres noe da vi sammen med veterinær Ragnar Thomassen leste gjennom nedtegnelsene veterinær Flåta hadde gjort i -95. Veterinæren

sa at fire strå trengs til hunder av vår størrelse, enten inseminert i to omganger eller sentrifugert (for å redusere volumet) og gitt i en dose.

Homla reiste hjem igjen og ristet litt på hodet. Det hadde ikke vært slik ved forrige gang . . . På dag 58 kom fire nye små lundehunder, to hanner og to tisper. Friske og velskapt. Etter hvert skal de avgi gentest, levere sæd tilbake til genbanken og levere arvinger i løpet av de neste tre årene. Men det vet de ingen ting om enda. Heller ikke at far representeres av 23 år gamle frosne strå fra Vabråtens Ante.

Homla og Sigrun

Hundetellingen 2018 – Rettelse angående forekomst av kryptorkisme

I Lundehund-nytt nr. 4 - 2018 skrev vi følgende: «Av de 358 hannhundene er det 118 som er kryptorkide, hvilket betyr at det mangler en testikkel på rett sted i skrotum.»

Dette er ikke helt riktig. Det var 118 hannhunder som ikke hadde begge testiklene på rett plass. Av disse var det 81 hunder som ikke hadde fått ned begge testiklene i skrotum ved 18 måneders alder. Dette tilsvarer 23 % av alle hannhundene.

De resterende 37 hannhundene var blitt kastret av andre årsaker enn kryptorkisme.

Utstillingsåret og årets utstillingshunder 2018

Av Komitéen for Årets utstillingshund, Hilde Birgitte Berg Altø og Kari Gording

Fra utstillingsringen på spesialutstillingen, Lundehunddagene 2018. Foto Jon Wagtskjold

Utstillinger er en god markedsføring av rasen. Årets utstillingshund er en konkurranse for å oppfordre til utstillinger, enten man stiller en eller flere ganger. Årets utstillingshund kåres i klassene Hanner, Tisper, Veteraner og Valper.

Hund som deltar i valp- eller veteranklasse, kan stille i hanne- eller tisper konkurranse samme år. Eier av hunden må være medlem av Norsk Lundehund Klubb. Vi presenterer bilder av de tre beste i hver klasse.

For hanner, tisper og veteraner er det resultater i DogWeb som legges til grunn. I tillegg må eier opplyse om eventuelle plasseringer i gruppe- og showfinaler. For valper må alle opplysningene gis ved påmelding til konkurransen, da opplysningene ikke er allment tilgjengelige. For 2018 har vi fått påmelding for totalt 33 hunder, hvorav 8 konkurrerer i to klasser (tisper/hannhund og veteran/valp).

I hannhund- og tisperklasse gjelder de 5 beste utstillinger. For valp og veteran gjelder de 4 beste. Mange hunder har blitt stilt mer enn 5 ganger. 6 hunder har blitt stilt mer enn 10 ganger. Den hunden som har deltatt på flest utstillinger, har vist seg fram 15 ganger i løpet av 2018.

Av de konkurrerende har det blitt utdelt totalt 17 plasseringer i gruppe 5-finale (BIG-plasseringer). I veteranklassen har det vært 4 best in show (BIS) plasseringer. 7 valper har fått til sammen 17 plasseringer i gruppefinale (BIG-valp) og 1 plassering i show (BIS-valp).

Plassering i gruppe- og showfinaler er en klar forbedring fra 2017 da det var 7 BIG-plassering for voksne hunder, 1 BIS-plassering for veteran, og 14 BIG- og 3 BIS-plasseringer for valper.

Lundehunddagene, som i 2018 ble gjennomført på Åros Camping, var som tidligere år utstillingen med flest deltakere. I 2018 var det 57 stillende hunder på Lundehunddagene. Dogs4All på Lillestrøm hadde 42 stillende lundehunder lørdag. Dette er en god økning fra 2017 da det var 26 lundehunder som stilte. På Lillehammer i august var det i 2018 22 lundehunder som stilte, mot 24 i 2017. Dermed ble Lillehammer i 2018 forbigått av Melsomvik/Sandefjord, der det i 2018 var 23 lundehunder som ble vist fram.

I kåringen av årets utstillingshund gjelder bare norske utstillinger. Men vi er kjent med at flere hunder også har dratt internasjonale titler i havn i løpet av 2018. Basert på helt eller delvis norske utstillinger, har flere hunder blitt champion (CHP), to hunder blitt internasjonal champion (CIB), og en annen hund er den første i Norge og også Norden som er blitt det nye nordic champion i rasen.

Når vi regner poeng for årets utstillingshund, ser vi at det er flere

som kunne vært med og konkurrert om plassering på listen. Vi har derfor en oppfordring til alle som er fornøyd med utstillinger i løpet av 2019, meld dere på konkurransen ved nyttårstid, det er mulig resultatene er bedre enn dere tror.

På listene som publiseres oppgis deltakere med mer enn 50 poeng for tisper og hannhunder, alle veteraner og valper. Vet poenglighet blir det delt plassering, men hund med få utstillinger settes før hund som har deltatt på flere utstillinger i resultatlista. Deltakere som ikke kommer på resultatlistene, og som ønsker oppgitt sin poengsum, bes ta kontakt med utstillingshund@lundehund.no. Til denne epostadressen ønsker vi også innspill på forhold ved kåring av årets utstillingshund som bør endres. Regelverket for årets utstillingshund skal ifølge vedtatte vedtekter revideres i løpet av 2019.

På vegne av komite for Årets utstillingshund

Hilde Birgitte og Kari

Hanner 2018

Plassering	Navn	Poeng	Antall tellende utstillinger	Eier
1	Værøy-Drotten Av Vollakloa	111	5	Solvor Melum
1	Moonheim Abbes Kaiser	111	5	Gerd Langenes
3	Ulfrigga Lundes Tor	110	5	Solveig Bjørkenes Steinnes
	Jølle Buster	80	5	Inger Marie Storli
	Tor Av Stjernepoten	62	5	Belinda Andersen
	Dunderdalens Iver	61	5	Astrid Driva Rødsand
	Hakon	59	5	Hilde Birgitte Berg Altø

Tisper 2018

Plassering	Navn	Poeng	Antall tellende utstillinger	Eier
1	Alfa	107	5	Gerd Langenes
2	Lundeklippe Groa	105	5	Connie Andersen
3	Tinka's Frøken Fryd	88	5	Bård Mathias Andersen
	Lyrpys Topsy	81	5	Iren Storli
	Linesvikens Driva	64	5	Inger Marie Storli
	Bandwagon's Alva Dagadatter	63	5	Solveig Bjørkenes Steinnes
	Recknagel Olgadanilova	63	5	Solvor Melum
	Lovund's Daliah Ylva	59	5	Merete Evenseth
	Fratercula's Tango For To YNWA	54	3	Elin W.D. Johannessen og Lars A. Arnesen
	Moonheim Kalles Fanni	53	5	Liv Skjervik

Årets aktivitetshund 2018

Av komitéen for Årets aktivitetshund Astrid D. Rødsand og Ida Skarkerud

Veteran 2018

Plassering	Navn	Poeng	Antall tellende utstillinger	Eier
1	Lyrypa's Topsy	87	4	Iren Storli
2	Ålvisheim's Orvar- Odd Hedesson	60	4	Unni Hofstad
3	Mopsegårdens Gurine	55	4	Merete Evenseth
	Recknagel Olgadanilova	53	4	Solvor Melum
	Lina Urdasdatter	36	2	Bård Mathias Andersen
	Beyla Arnadottir Av Vollakloa	30	2	Dagrunn Mæhlen

Valper 2018

Plassering	Navn	Poeng	Antall tellende utstillinger	Eier
1	Pride Of Norway's Blazing Sun	91	4	Anette Vabø-Andersen
2	Toot's Æ E Din	81	4	Liz Holt Iversen
3	Bera av Kystflokken	78	4	Merethe Boneng
	Langenesjenta's Dis	69	4	Unni Hofstad
	Toot's Æ Vil Bare Dans	68	4	Ellen Utsi
	Lyrypa's Iris	60	4	Iren Storli
	Pride Of Norway's Blue Lava	59	4	Anette Vabø-Andersen

I 2018 deltok rekordmange lundehunder på aktiviteter. Flinker lundehunder har vist fram rasens allsidighet og arbeidsglede. Lundehunder har til og med plassert seg i konkurranse med mer rendyrkede brukshundraser. Det er moro og se og gir inspirasjon til flere som ønsker å være aktive med lundehundene sine.

Vi gratulerer N UCH EUW-15 RLII Dunderdalens Iver med 1. plass og tittelen Årets Aktivitetshund 2018 i Norsk Lundehund Klubb!

Vi gratulerer også Mio og NJW-16 Linesviken's Gote Io Freyjason med delt 2. plass og øvrige plasserte hunder.

Resultater

Plass	Hund	Eier	Starter	Poeng
1.	N UCH EUW-15 RLII Dunderdalens Iver	Astrid D. Rødsand	7	115
2.	Mio	Nina Schneider	7	90
2.	NJW-16 Linesviken's Gote Io-Freyjason	Astrid D. Rødsand	7	90
4.	N UCH RLII RLIII Ålvisheim's Nauma Livesdotter	Ida Skarkerud	11	90
5.	Snøfrid Sagadottir	Nina Schneider	7	65
6.	Ålvisheim's Torje Livesson	Elin D. W. Johannessen	2	35
6.	Dino	Elin D. W. Johannessen	2	35
8.	N UCH RLII Tuva fra Vågen	Ida Skarkerud	4	35
8.	Fenja Drottensdottir	Dagrunn Mæhlen	4	35
10.	Fratercula's Første Kjærlighet Iver	Hilde Margrethe Simonsen	2	10

I beregningen av plasseringen er antall starter vektlagt ved samme poengsum

Presentasjon av deltakerne i Årets aktivitetshund 2018

Ida Skarkerud med Ålvisheim's Nauma Livesdotter og Tuva fra Vågen

Nauma har i år konkurrert i Rallylydighet klasse Elite, altså høyeste klasse! Jeg er veldig stolt av å ha komme så langt med henne. Vi har deltatt på mange stevner i år, men resultatene har dessverre uteblitt, noe som understreker det høye nivået i elite.

Tuva hadde et flott valpekull på 5 valper på våren. Når valpene hadde reist deltok vi på agilitykurs, det ser ut til at Tuva trives bedre med agility enn rally. Fokuset har vært å trene og ha det gøy, vi har også deltatt på et blåbærstevne.

Vi driver jo også litt med Nosework, og i år har vi fått prøvd oss på konkurranse. Den første offisielle konkurransen i denne nye hundesporten ble avholdt på Lillehammer, og Tuva var med.

Vinteren er alltid en litt rolig tid for oss, vi har et stykke å kjøre for å komme på hundetrening, og det er ikke oppvarmet hall, så da tar vi litt pause. Men jeg gleder meg til å komme i gang med trening igjen med mine to bestevenner!

forts.

Elin D. W. Johannessen med hundene f.v Ålvisheim's Torje Livesson og Dino

I 2018 har det dessverre blitt få konkurranser og trening på meg og hundene. Vi har ligget litt på latsiden, men heiv oss med på et dobbelt stevne i rallylydighet i Tana. For Torje sin del gjetet vi på det siste nappet for opprykk til klasse 2. Dino var mest med som selskapshund og ble i et spontant øyeblikk meldt på han også, til tross for at han nesten ikke er trent med og aldri har gått en konkurranse. Målet her var å bli bedre kjent med og bygge bånd med gutten som kom til oss i godt voksen alder.

Gutta de innfridde begge to, med opprykk til klasse 2 på Torje, med tittelen RLII og endatil direkte opprykk til klasse 2 for Dino på sitt første stevne! Begge kom de på pallen hver sine dager, med en 3. plass blant mange startende i klassen.

Jentene Elfi og Ynwa har ikke konkurrert denne sesongen, men vi har likevel vært aktive med turer og litt spor. Både to- og firebente trives aller best på fjellet, med muligheten for å ha hundene løse for fri utfoldelse.

Dagrunn Mæhlen med Fenja Drottensdottir

Fenja og matmor har i 2018 gått kurs i rallylydighet, og rakk noen få starta uten at vi klarte det tredje siste nappet i klasse 1. Her må æ som matmor ta lærdom, da det har vært ca den ene feilen som ble gjort på et av de mange momentan! Det var meninga å fortsette videre med en flott aktivitet, og som passe så godt for rasen. Sjøl om vi er alene i liten kommune som prøver oss på dette og ingen hall for hundeaktiviteter, så har vi mulighet for å trene litt i nabokommunen. Det vil fortsatt være en sommeraktivitet for oss to.

Men så var det et annet mål og en annen aktivitet som var mye viktigere for året 2018, og den største og fineste aktiviteten ble altså et valpekull på tre i sommer for Fenja (lisjtupp).

Vi er på turer hver dag her vi bor, og er ofte på høtta og innover fjellan. "Vi" er også tante Beyla (snart 10 år) og bestemor Arna (11,5 år), og trivsel i flokk med tre lundisa og matmor i naturen hvor vi trives. Fenja er ung og lærevillig så vi blir sikkert med på diverse framover. Så får vi no sjå hva året 2019 vil bringe av forskjellige aktiviteter.

Hilde Margrethe Simonsen med Fraterculus Første Kjærlighet Iver - Kyrre

Kyrre er snart 3 1/2 år. Vi trener mest rallylydighet, begynte å trene på senhøsten i 2017, i april startet vi på vårt første og hittil eneste stevnehelg. Vi disket begge dagene, første dagen pga matmor og andre dagen ble et skilt for fristende å tisse på! Vi koser oss

ilag når vi trener og Kyrre synes det er veldig stas med treninger. Vi har før gått på agility kurs og treninger, men har for tiden pause med det. Vi skal fortsette å trene rally og håper å få deltatt på flere stevner i 2019!

Astrid Rødsand med f.v Dunderdalens Iver og Linesviken's Gote Io-Freyjason «Hjallis»

N UCH EUW-15 RLII Dunderdalens Iver hadde gode resultater på våren med pallplass i klasse 2 og opprykk i klasse 3 rallylydighet. På høsten brukte vi litt tid til å lære oss de nye momentene i klasse 3, men fikk mer og mer dreis på det. På senhøsten hadde vi noen fine gjennomkjøringer i klasse 3 bare med uheldige småplukk som trakk resultatene ned. Her hos oss får vi ikke trent rallylydighet på vinteren. Vi har derfor trent agility de siste månedene med mye moro. Vi ser ikke bort ifra at vi prøver oss også på agilitystevner i 2019.

NJV-16 Linesviken's Gote Io-Freyjason «Hjallis» var ung da han rykket rett opp i klasse 2 etter første stevne i fjor. Vi brukte derfor litt tid i 2018 på å modnes på stevner og med de nye momentene. I løpet av høsten løsnet det og han fikk sin føtt første napp rett før jul. Også Hjallis har trent noe agility i vinter. Han lærer fort og synes både agility og rallytrening er moro. Vi gleder oss til å trene og konkurrere videre i 2019.

Nina Schneider med f.v Mio og Nova «Snøfrid Sagadottir»

Jeg har trent rallylydighet med Mio og Nova siden april 2018. Vi trener sammen med en gjeng ivrig hundefolk tilknyttet Hundervis hundeskole i Tromsø, der alle har som felles mål å starte i konkurranser. Har i grunnen ikke trent systematisk med hundene før dette, så vi hadde en ganske bratt læringskurve.

Det ble mye prøving og feiling, og til syvende og sist kommer man ikke utenom innlæring helt fra scratch. Jeg prøver å lære inn øvelsene gjennom frivillig atferd og minst mulig lokking, dog med blandet hell. En annen ting er at hundene må kunne øvelsene i all slags miljøer, og det er her vi har vår største utfordring.

Vi har deltatt i syv konkurranser i 2018. Resultatene var ganske varierte, det ble en del diskur og alt fra 0. til 1.premie,

men vi har i hvert fall fått ganske mye konkurranseerfaring. Høydepunktet var da Mio tok en førstepremie på vårt første stevnehelg.

Hundene er ganske forskjellige å trene med. Nova på to år er flink pike med et veldig godt fokus, men kan iblant bli litt overivrig og bruker lengre tid på å lære nye ting. Mio på fire år blir lett distraheret og går fort lei, men jobber utrolig bra og konsentrert når han først er med. Han vet også når det gjelder, og fungerer bedre på konkurranser enn på trening.

For 2019 har vi som mål å oppnå flere førstepremier i klasse 1, to med Mio og tre med Nova. Dersom vi lykkes med det får vi mellomtittelen RL1 og opprykk til klasse 2.

NORSKE LUNDEHUNDER SOM BLE CHAMPION I 2018

Tekst: Dagrunn Mæhlen

	N UCH Linesviken's Trymi-lo Freyjadotter, ble norsk champion på Sunndalsøra 28.04.18 for dommer Saija Juutilainen. Eier Inger Marie Storli, og oppdretter er Margit Lines Våtvik.
	N SE UCH Lovund's Daliah Ylva, ble norsk champion i Skjomen, Narvik 26.05.18 for dommer Annukka Paloheimo, og svensk champion i Gällivare 30.06.18 for dommer Aase Jakobsen og fikk der nordic cert. Eier Merete Evenseth, og oppdretter er Nicole Klose, Tyskland.
	N UCH Hakon, ble norsk champion på Storås 27.05.18 for dommer Vigdis Nymark. Eier Hilde Birgitte Berg Altø, og oppdretter er Jan Lien, Sverige.
	(CIB) NORD UCH NV-14 NORDV-14 Værøy-Drotten Av Vollakloa ble nordisk og internasjonal champion i Oulu Finland 07.07.18 for dommer Marianne Holm. Eier Solvor Melum, og oppdretter er Dagrunn Mæhlen.
	(CIB) NORD UCH Recknagel Olgadanilova, ble nordisk og internasjonal champion i Oulu Finland 07.07.18 for dommer Marianne Holm. Eier Solvor Melum, og oppdretter er Merja Mäkinen, Finland.
	N UCH Bronn Av Revehjerte, ble norsk champion på Vålerbanen i Solør 14.07.18 for dommer Levente Miklós. Eier Aud Sommer, og oppdretter er Alejandra Garcia.

I Lundehund-nytt nr 4 2018 gikk vi ut og inviterte til deltakelse fra dere eiere om å vise de lundehunder i Norge som var blitt champion i løpet av 2018: norsk, utenlandsk, nordisk, nordic og internasjonal champion.

Vi har fått tilbakemelding fra 12 eiere. Der det står parentes er det ennå ikke kommet inn på DogWeb. Tittelen CIB

(internasjonal champion) er det FCI som godkjenner, og det tar ca et halvt år for å få den bekreftet. Deretter kommer tittelen inn på DogWeb på den enkelte hund. Her forteller vi om hvilke hunder som ble champions med titler, samt eiere og oppdrettere og viser disse flotte hundene her.

	N UCH Mjøskastellets Bo, ble norsk champion i Letohallen 11.08.18 for dommer Igoris Zizevskis. Eier Belinda Andersen, og oppdretter er Ida Skarkerud.
	N UCH Fratercula's Tango For To YNWA, ble norsk champion i Tromsø hundeklubb 01.09.18 for dommer Marianne Holmli. Eiere Elin D. W. Johannessen og Lars Aude Arnesen, og oppdretter er Elin D. W. Johannessen
	NORD NORDIC UCH DKJV-16 NV-18 Alfa, er gjennom året blitt dansk, svensk, nordic og nordisk champion. Eier Gerd Langenes, og oppdretter er Berit Marthinussen.
	N UCH Mio, ble norsk champion på NKK Harstad 06.10.18 for dommer Torbjörn Skaar og fikk der nordic cert. Eier Nina Schneider, og oppdretter er Torunn Wærstad.
	N SE DK UCH DKV-18 NORD UCH Jølle Buster, ble svensk champion i Sundsvall 6.10.18 for dommer Henrik Søeberg, og ble dansk og nordisk champion i Herning 3.11.18 for dommer Arne Foss. Eier Inger Marie Storli, og oppdretter er May-Tove Pedersen.
	N UCH NJV-17 Syrinborgs Tjorven, ble norsk champion i Letohallen 11.11.18 for dommer Marija Kavcic. Eier og oppdretter er Tove Elisabeth Strandmoe.

Zkipper på egen skute

Tekst av Solveig Bjørkenes Steinnes, foto Johnny Leo Johansen

Lundehunden Zkipper av Kystflokket reiser land og strand rundt på seilbåten Diora, med Johnny Leo Johansen som mannskap og bestevenn.

For litt over ett år siden dro Johnny Leo Johansen med toget fra Bodø til Asker for å hente sin nye kompis. Da hadde han allerede seilt rundt norskekysten fra Fredrikstad via Bergen til Lofoten med seilbåten Diora på 32 fot. Før det hadde han bodd i båten sin i Fredrikstad i fem år og han la seg opp penger nok til å følge drømmen om å leve det frie livet på havet. Etter 30 år i full jobb, sa han opp, og dro ut på eventyr. På sin tur nordover var han på leting etter fraflyttede steder, gamle fiskevær og plasser der gammel kultur var bevart og som ga rom for ensomhet og refleksjoner, sammen med mulighet til å bevege seg i stort sett uberørt kystnatur. Slik kom han til Måstad.

«Jeg visste ingenting om Måstad, og visste ikke at dette var Lundehundens siste skanse, i alle fall ikke før jeg kom dit,» forteller han. Som barn vokste han opp med en buhundlignende hund som noen mente hadde Lundehund i seg. Mens hans egne

barn vokste opp hadde familien også en Newfoundland, som var godkjent som vannredningshund. Så han var godt vant med hund, og etter å ha vandret i den fantastiske naturen på Værøy, og på de andre øyene i Lofoten og Vesterålen, kom han til at det hadde vært artig å ha med seg en kompis om bord i båten sin. En skikkelig skipshund. Den kunne ikke være for stor, og måtte kunne klare seg både i båt og på fjellturen. Det måtte bare bli en lundehund! Han satte seg på venteliste for valp hos Lundehundklubben, og ble medlem av Facebook-gruppa Norsk lundehund.

Zkipper var fire måneder da han mønstret på, etter en langtekkelig reise på 18 timer med toget nordover. Den første tida om bord på Diora gikk med til å venne seg til nye ting, så som å gjøre fra seg på båtdekket, og å sette sjøbein. Han sov mye når de la ut på bølgen på sine første turer mellom øyer og fjorder i Nordland. Første turen gikk til Måstad, der han ble lovformelig døpt, på stedet der hans forfedre hadde husert i tusenvis av år. Egen dåpsseremoni ble avholdt, og Zkipper ble offisielt skipper på egen skute.

Siden har disse to reist langs kysten av Nord-Norge. Ut og inn mellom øyer og

sund, fjorder og holmer. Sammen har de utforsket fjell, fraflyttede hus, kaier og moloer, sett sola gå ned i havet, og hatt båten som sitt faste holdepunkt i livet. Stort sett legger de til kai når de kan finne ei gjestehavn som er åpen for turister og sjøfarende. Eller de finner seg ei lun vik og ankrer opp. Og så går turen på land for å få rørt på seg, og for å høste av naturen.

Zkipper og Leo spiser begge stort sett slikt som de finner eller fanger ute i naturen. De fisker året rundt, plukker skjell og tang og krabber i fjæra, og bær og urter i marka der de ferdes. Det blir sikkert noen måke-egg og andre delikatesser når det er tid for slikt også. Mye av maten tilberedes på bål i fjæra, men de har også kokemuligheter om bord.

Til frokost spiser de brød. Zkipper får sitt brød med melk på, og det går ned på høykant. Han supplerer nok med ei og anna mus, sikringskost for lundehunder, men spiser ellers den samme maten som Leo. Tørrfor er et fremmedord for han. Det har han ikke smakt siden han var valp. For Leo er det viktig å holde matbudsjettet på et minimum, slik at seilereventyret kan vare lenge. Han forsøker også å klare seg uten å investere i for mange tekniske ting. Han fikser det meste selv.

Vinteren 2018 ble tilbrakt i Nordre Nordland og Sør-Troms, men da våren kom la de turen nordover for å utforske resten av Troms og den uendelig lange Finnmarkskysten. Helt til Kirkenes

seilte de. Mange steder var de på land, og utforsket den ville og vakre naturen i Finnmark, men vendte så nesa sørover igjen, og er nå tilbake i det samme området som de utforsket forrige vinter. Sør-Troms, Vesterålen og Lofoten.

Aller helst vil de finne seg et øde sted der de kan slå seg til i de verste vintermånedene. De vil gjerne ha ei kai å ligge ved, et naust å ha noen saker i og et område som er fritt for sau og andre husdyr. Det må ikke være lang vei til turterreng, for begge elsker å

gå turer, gjerne tre-fire timer lange dagsturer, i tillegg til noen lengre overnattingsturer med telt, eller under åpen himmel. Zkipper vil gjerne løpe løs når han er på land, og Leo vil gjerne ha naturen for seg selv, og slippe å bekymre seg når hunden er løs, selv om Zkipper er veldig flink til å komme på innkalling. Stedet bør også ha ei skjerma havn, der de verste stormene fra nordvest ikke får herjet for ille med Diora og hennes mannskap.

Mens Zkipper er skipper på heltid, tilbringer Leo en del av sin tid med å ta bilder på de stedene de går i land. Av og til filmer han når de seiler også. Og så legger han det ut på bloggen sin; #Igonorth. Der finner man bilder av gamle ting, historiske steder og vakker natur. Og selvfølgelig av bestekompis og skipshund Zkipper. I tillegg forteller Leo både i tekst og bilder om sine og Zkippers opplevelser underveis, og om de stedene de besøker. Mannen har fått en forkjærlighet for området der Lundehunden før i tiden var en stor ressurs. Og for hunden han tilbringer livet sammen med.

«Zkipper har en stor personlighet. Han kan være både leken og vill når han er i det hjørnet, men for det meste er han bare en super turkamerat; den aller beste!» sier Leo.

#Igonorth

Utdrag av bloggen til Leo, #Igonorth. Her fra "Februar 5. 2019 by Leofotoblog". I bloggen finner du notater og bilder fra Leo og Zkippers seilas i nord.

ANDRE OVERVINTRING I NORD

Sola er tilbake

Vi overvintret denne andre vinteren ved øyrike utenfor Harstad. Her var det god beskyttelse mot SV som er den vindretningen som oftest gir mest vind.

Fantastisk lys på denne tiden av året

Det er dager som man greit kunne seilt litt rundt. Men såpass korte dager at det ofte blir til at man ikke får sett så mye når det er mørkt 18 timer i døgnet.

Zkipper hjelper til med reparasjon av vinterutstyr

Det har gått helt greit.

Utfordringen for meg i perioden med lite lys er at jeg blir døgnvill og snur døgnet delvis.

Forrige vinter i nord rettet jeg på det ved å ha alarm hver dag kl. 09. Denne vinteren var ikke det helt suksess og jeg justerte døgnet tilbake ved å sette på lys i båten slik at jeg fikk justert den biologiske klokken. Eksperimenter med slikt sier at den biologiske klokken trenger å justeres ved hjelp av lys for å unngå å gå feil.

Julaften

En fin opplevelse og mange fine turer og småpusling med ting. Har ikke så veldig konkrete planer fremover. Vi kaster nok loss om litt for å sjekker ut flere steder rundt i nord.

Gjengitt med tillatelse. Alle foto/video er © Johnny Leo Johansen.

Oppdretterpresentasjon:

Kennel Lundehiet

Iris Christine Andersen, Connie Andersen og
Belinda Andersen

Kennel Lundehiet består av (f.v. bildet over) Connie Andersen, Iris Christine Andersen og Belinda Andersen. Vi har også god hjelp i Kjell Kristensen, Belinda's samboer.

Hvem var din/deres første lundehund? og hvor lenge har du/dere drevet med lundehund?

Iris Christine, Kjell og Belinda hentet sin første lundehund hann i Sverige 6. juni 2013, Lundeskogens Ole-Einar (Odin). Et år etter, 1. juni 2014, hentet de lundehund hann nr. 2 i Ålesund: Tor Av Stjernepoten (Tor).

Connie hentet sin første lundehund tisper også i Sverige i august 2014, Hammarhøyden Fox Trott (Foxie). Oktober 2014 hentet hun tisper nr. 2 i Nederland: Lundeklippe Groa (Bella).

Da Odin fikk et flott kull på fire valper etter seg, bestemte Kjell og Belinda seg

for å beholde den ene hannen derfra, så i november 2015 flyttet han fra Moelv til dem: Mjøskastellets Bo (Bo).

Foxie ble syk av il i 2015 og begynte å slåss med Bella, så 28. mars 2016 flyttet Bella til Kjell og Belinda. Foxie tapte kampen mot sykdommen, selv med diett og medisin 28. september 2016 av indre organsvikt.

Bella ble boende hos Kjell og Belinda da hun nå var blitt en naturlig del av flokken, og vi ville ikke utsette henne for å bli alenehund da hun aldri hadde vært det. Connie eier fortsatt Bella, men hun bor hos Belinda.

Hvilke hunder har du/dere nå?

I dag har vi lundehundene: Lundeskogens Ole-Einar (Odin) f: 02.04.2013, Tor av Stjernepoten (Tor) f: 04.04.2014, Mjøskastellets Bo (Bo) f: 11.09.2015, Lundeklippe Groa (Bella) f: 27.06.2014 og Dunderdalens Hera (Hera) f: 12.03.2012.

Hvordan kom du/dere fram til oppdretternavnet hvis du/dere har det?

Kennelnavnet var en naturlig del av at Bella i rett alder, og snart (trodde vi) løpetid, flyttet inn til gutta. Når man har tisper skal man jo prøve å ha kull.

Vi ønsket at eventuelt valper fra oss skulle ha vårt navn, så da var det til å tenke ut kennelnavn. Vi ønsket noe med "lunde" i seg, og hos Belinda har hundene et hi å gjemme seg i og ha det trygt og godt . Da ble det Lundehiet.

11. november 2016 kom Lundehiets første kull en hann valp: Lundehiets Sir Felix. 11. mars 2017 flyttet også Dunderdalens Hera inn til flokken, en voksen tisper på omplassering. Hennes kull kom 11 mai 2018 med tre valper: Lundehiets Bruno, Lundehiets Blizz og Lundehiets Lillemor.

Fikk du/dere noen hjelp av andre oppdrettere i starten?

Alle oppdrettere og lundehundeiere vi har spurt om ting i forhold til avl og andre ting har vært veldig hjelpelige. Ikke alltid har de svarene vi ønsket oss, men de prøver så godt de kan å hjelpe. Ingen nevnt ingen glemte. Det er det som er det flotte med lundehundfamilien. Ferske som vi er, er vi ydmyke og tar i mot all støtte å hjelp vi får.

Er det en eller flere av dine oppdrettede hunder du/dere husker spesielt?

Alle fire valpene vi har fått til under vårt navn har en helt egen plass i våre hjerter på hver sin måte. Akkurat som alle de valpene hannhundene våre har vært med å lage, har også sin spesielle plass i hjerte vårt.

Det var kullene til hannene som til slutt overbeviste Belinda om at avl ikke var så skummelt som hun trudde. Selv om biten med å selge de søte små hadde hun rett i at ble en utfordring. Men når man ser på det større bildet: tenker at man får lov å jobbe med denne flotte rasen, får dele den gleden med andre som også elsker rasen. Da er det ikke vanskelig å gi de søte små de beste hjemmene du kan gi dem.

Hva er det vanskeligste med oppdrett av lundehund slik du/dere ser det?

Utfordringer vi har erfart er:

- finne rett dag i løpet for parring
- finne rett hanne
- hva legge mest vekt på etter innavlsgrad
- hvordan vite om du skal bytte hanne eller om du kan bytte hanne,
- vi vet jo at tispene ikke alltid har samme smak som oss
- rett eier til rett valp
- få til større kull
- at tisper reabsorberer/ trekker tilbake kull
- en god avtale både for tisper og hannhundene
- Skriv alltid parringsavtale før parring skjer så kan ingen gå tilbake på noe etterpå

Hva synes du/dere er bra med norsk lundehund?

Hva som er bra med lundehund, ALT SELVFØLGELIG !!

- lettstelt, vennlige og søte

- ikke som alle andre, stor personlighet
- lett lært syns jeg (hvis de vil) og tilpassningsdyktige
- elsker eieren sin og kan være med på alt

Har du/dere importert eller eksportert noen lundehund?

Importert tre hunder men ikke eksportert enda. Alle oppdretterne vi har kjøpt av svarer også gladelig når vi spør om noe.

Stiller du/dere hundene dine/deres på utstilling? Hvis du/dere gjør- hva synes du/dere om resultatene de ga?

Utstilling, ja den basillen er vi bitt av ja ... Vi lovet oppdretter til Odin å prøve stille han så fikk vi se om han å vi likte det. BIR valp i konkurranse med seg selv på første utstilling sååååå utrolig gøy at dommeren likte han like godt som oss. Minst like koselig utenfor ringen med deling av erfaringer og gode råd.

Vi skulle jo også fort erfare at det ikke alltid var like gøy å stille en hund som kan gå pent, men plutselig en dag får lundehundbremsen i ringen. Lundehundbremsen vet de fleste hva er, og den er ikke gøy å få i ringen. Men heldigvis går det som oftest greit. Vi fikk også fort erfare at man ikke bare måtte ha seks klør på alle labber, de skulle også være velutviklet.

Samholdet rundt ringen kan ingen Bir, Bim, blå eller gul sløyfe ta i fra oss heldigvis. Absolutt ikke alltid vi er enig med dommeren og hans eller hennes mening om hunden, men det er deres mening. Vi har alltid med oss den mest perfekte hunden hjem uansett bedømming.

Er din/deres hund/hunder med på andre aktiviteter?

Andre aktiviteter:

- Prøysentreff ca en gang i mnd
- sneket oss med på et par Oslo treff har vi også gjort.
- valpekurs, handlerkurs og rallydygghetskurs
- oppdretterskolen 1 i 2018 og 2 i mars 2019.

Har du/dere noen tanker om ditt/deres framtidige oppdrett av lundehund?

Planer videre holder vi tett ved hjertet, da planer ikke alltid lykkes. Men vi håper jo det blir flere valper fra Lundehiet med årene. Hundene er først å fremst familiehunder så de er med på det vi gjør.

Ellers ønsker vi alle tisper og hannhundene masse lykke til med avl av lundehund. Husk det er kun i fellesskap vi kan lage flere.

Blant eiere av lundehund og oppdrettere med valpekull vil man gjerne ha et kennelnavn som også følger valpene fra kennelen til nye eiere. Oversikt over kenneleiere og oppdrettere står på hjemmesida for norske oppdrettere og utenlandske. Noen er kanskje heller ikke registrert på hjemmesida. Oversikt finnes også på Lundehunddatabasen. Flere har valgt oppdretterrollen også uten å ha kennelnavn, og noen ganger blir det ikke søkt for etter første kull.

Noen vil vel kanskje si at det er for mange som har ordet lunde i sitt kennelnavn, men for de som har valgt det vil det være riktig for disse oppdrettere.

I denne artikkelen kommer fortellinger fra noen eiere av kenneler som jeg har forespurt og som har fortalt noe om sin egen kennel. Det er fra noen av de som har hatt lundehund i mange år, i tillegg de som også har hatt og har drevet med avl og oppdrett av lundehund over lengre tid med sitt kennelnavn.

Som artikkelskriver var det viktig å nevne mange kennelnavn i denne første artikkel om temaet, og jeg beklager hvis noe er feil skrevet av meg.

Foto: Aconcagua, CC BY-SA 3.0

Hvorfor ble det dette navnet?

Kennelnavn blant eiere av Norsk lundehund, del 1

Tekst Dagrunn Mæhlen

Lunde/lundefuglen og kennelnavn

Nevner her disse kennelnavn med ordet lunde i; Lundekloen, Lundefoxen, Lundehiet, Lundesommer, Lundesmia, Lundestugu, Lundelabben, Lundeberget, Lundepoten, Lundtola og Lundeheim Jfr Lundehund-nytt nr 3-2018 med oppdretterartikkel.

Lundeuren var Eleanor Christies kennelnavn, og ho har betydd mye for at rasen består i dag.

Lundefuglen er direkte med i kennelnavnet Fratercula, som betyr lunde eller lundefugl, Fratercula arctica er også kjent som sjøpapegøye.

Utenfor Norges grenser følger også noen oppdrettere opp ordet lunde i sitt kennelnavn, og nevner her Lundetuvan fra Sverige, Ulfrigga Lundes og Keeza's Lunde fra Danmark, Lundeklippe og Lundes kjærlighet fra Nederland og Stein Lunde fra Luxembourg.

I Tyskland har oppdretter av rasen kennelnavnet Lovund, og som er sted i Nord-Norge og knyttet til lundefuglen og lundkommerdagen.

Hunden/hunders og eiers navn

Det er de som har valgt kennelnavn ut fra sine hunder. F. eks. Vingheia er avledet av eiers hunder Vinga og Heike, Lundefoxen er avledet av eiers første lundehund Foxy og Ålvisheim fra eiers lundehund Ålve, jfr

LHN nr 4-2018 med oppdretterartikkel.

Åskrogh og Linesviken kommer fra eiers eget navn. Slik er det også for Langenesjenta og Lundesommer. Jfr Lundehund-nytt nr 2-2018 og oppdretterartikkel.

Tidligere kennelnavn

Det er også kennelnavn vi ikke ser i dag, som har drevet oppdrett med flere kull, og der det er avsluttet oppdrett på lundehund. Nevner her kennelene Trollplassen, Lundestuen, Luxor, Valpåsen, Vest, Viliten, Bulund, Strandbo, Lundeuren, Aspgreina, Holmbu og Fiskebekken.

Flere raser

Andre har også andre raser, slik at det var andre forhold til kennelnavnet som ble valgt og søkt på evt tidligere søkt. Eks Northern Bones, som har collie i tillegg til lundehund. Bandwagon er tidligere eiere av beagle og nå lundehund. Pride Of Norway har dvergpincher i tillegg til lundehund. Enerhaugen har oppdrettet mange lundehundkull tidligere og har i dag rasen shiba. Heierås har i dag rasene jack russel og lundehund. Toot's har dalmatiner og lundehund. Paluna hadde tidligere papillon og nå lundehund.

Kennel Paluna- eier Liv Skjervik

Kennelnavnet Paluna kom av de to rasene Papillon og Norsk Lundehund som de hadde da det ble søkt om kennelnavnet. Det ble avlet noen år på begge raser, men ble etter hvert bare satset på lundehund.

Kennelnavnet ble godkjent i 1991, og det første kullet ble født i november dette året. Det var gjevt å få kennelnavnet på stamtavla på det aller første lundehundkullet. Papillon ble så avvirket i 2003, og etter det har det som kjent vært lundehund som gjelder.

Foto © Daverdin

Stedsnavn

- Og så er det de som har valgt navn med tilknytning der de bor/har bodd og i området f. eks. Bratsbergåsen, Urdfjell, Dunderdalen, Syrinborg og eiere av Leinstadhågen og Løvheim.

Kennel Leinstadhågen- eiere Rita og Marc Daverdin

Rita forteller at kennelnavnet Leinstadhågen var henta fra hennes fødested Egerdal i Hamarøy. Det er navnet på plassen hvor de nå har hytte. Navnet er en bokmålsutgave av ordet lenningsstad eller landingssted som er et sted det ble satt opp båter. Hågen er dialekt for haugen. Landingsstedet for båter er altså rett ved en knaus hvor hytta deres står.

Rita var litt usikker på når kennelnavnet ble godkjent hos NKK, men trodde det må ha vært i 2006.

Kennel Løvheim- eier Gerd Haugen

Kennelnavnet Løvheim er navnet på småbruket som ble kjøpt i 1975. Andre valget var Viljahaugen etter første lundehunden Vilja og etternavnet til Gerd, og hvis det ikke gikk igjennom Vikinghaugen.

Hennes første lundehund, stamtispa, ble henta 8 uka gammel på Elverum hos oppdretter Inger Johanne Strand på kennel Strandbo. Viking Vilja Av Strandbo sin arv finnes i alle senere kull som har ligget i valpekassen på Løvheim. Kennelnavnet søkte ho om før ho planla første valpekullet som kom i år 2000.

Foto: Gerd Haugen

Historisk sted

Og i forhold til steder som betyr mye i forhold til det valget det ble, eks Mjøskastellet (historisk sted) og Maahornet (Måhornet er fjell på Måstad/Værøy).

Kennel Maahornet- eiere Anne-Lise og Roar Tørsteinsen

Anne-Lise og Roar fortalte at de ikke hadde kennelnavn til og begynne med, og startet sitt avlsarbeid i 1964 ved kjøp av to tispevalper hos Eleanor Christie. De gav valpene navn som hadde tilknytning til fuglefjellet og Værøy, og frem til 1971 hadde de fått 10 valper, og ville søke om kennelnavn. Valget falt på den høyeste toppen på Måstadjellet. MAAHORNET. Etter at de fikk kennelnavn har de hatt 78 valper. Deres to hannhunder ble mye brukt og bar også Maahornet navnet videre i lundehundstammen. Til utlandet har de sendt Maahornets hunder til USA, Luxembourg, Danmark og Finland.

Foto: Roar Tørsteinsen

Kennelnavn

Noen har valgt Av/av i kennelnavnet sitt for sine valpekull, f.eks hos Revehjerte, Vollakloa og Vinterskogen, med s bak eks Lundekloens og Løvheims, og også med apostrof og s- ʻs f. eks Ålvisheim's og Lyrypås og uten som eks Vildensky.

Nytt fra NKK i april 2017 med nytt dataprogram jfr Berit Klausen i NKK og kull deretter er at Av blir til av med liten bokstav.

Kennel Lyrypa- eiere Inger Marie, Unni og Iren Storli

Inger Marie har fortalt at deres Cilla fikk sin første valp Hårek i 1991, og da hadde de ikke kennelnavn enda. Kennelnavnet Lyrypa ble til da Cilla hadde fanget en rype, og det ble godkjent ca år 1992.

Høsten 2017 har de oppdrettet 100 valper, og den hundrede valpen fikk navnet Lyrypås Hundre. Jfr også kennel Lyrypa sin oppdretterartikkel i LHN nr 1-2018

Kennel Vildensky - eier Turid Helfjord

Vildensky er et forholdsvis nytt kennelnavn og ble godkjent i 2010. Turid har fortalt at tidligere var det stort sett hannhunder i huset. Bakgrunnen for navnet er todelt. For det første så bor de forholdsvis høyt oppe i lia og for det andre så har de lundehunder. Familien hadde i flere år kalt huset for «Villa Vildensky», og humoristisk snakka om at hundene deres bjeffer i «vilden-sky». Navnet er faktisk en kjærlighetserklæring til verdens lundehunder med alle deres bjeff og øvrige rariteter. Det er foreløpig ikke så mange Vildensky-hunder, Turid forteller at de er bare kommet til E som neste kull, men man kan jo håpe på flere etter hvert.

Planen fra artikkelskriver er å følge dette opp med andre kennelnavn i flere nr av Lundehund-nytt, og vil fortsette med enda noen flere som har hatt lundehund og/eller kennelnavnet over mange år.

Så neste artikkel om tema kennelnavn planlegges å komme i Lundehund-nytt nr 3-2019, så får en sjå om det blir å ta fatt seinere med noen nyere kennelnavn.

Regler for å søke om kennelnavn

Alle søkere må være medlem av NKK-tilknyttet klubb. Om det er flere som søker sammen om kennelnavn vil adressen til «første-søker» være gjeldende.

Det er viktig at du setter opp minst tre alternativer til ønsket kennelnavn, i tilfelle ditt første ønsket ikke blir godkjent. Alternativene bør være gjennomtenkte, husk at også alternativ to og tre bør være navn du kan leve med. Søknaden blir først behandlet av NKK, og senere sendt og behandlet av FCI i Belgia, da kennelnavn er internasjonalt. Alternativer som blir avslått, er enten for like kennelnavn som allerede er godkjent, eller allerede i bruk.

Behandlingstiden av kennelnavn kan ta fra 4 til 6 måneder.

NB! Nye kennelnavn vil bli publisert den første uken i hver måned. For nye publiseringer se "relaterte Filer".

Kennelnavnet kan ikke benyttes før du har mottatt en skriftlig bekreftelse fra NKK om at navnet endelig er godkjent. Da skal det også ha vært publisert på www.nkk.no, og protesttiden på 8 uker være over.

Kilde: NKK.no

Arna 11 1/2 år med sine skader

Tekst og foto: Dagrunn Mæhlen

Her vil jeg fortelle om Arna... friske eldste lundisjenta her i huset med noen skader gjennom livet....

Frontpage Arna Atladottir på 11½ år har hatt ei god helse, og vært frisk og sprek gjennom hele livet. Ho er også blitt bestemor og oldemor til flere kull. I følge databasen 32 etterkommere i skrivende stund. Håper at etterkommerne har arva Arna sitt "friske gen", sjøl om man veit at det er mange faktorer som spiller inn for å oppnå å ha en frisk lundehund gjennom mange år. Flere kan nok si at vi har vært heldig som har ei frisk eldre lundisjente, da man er kjent med hva som kan ramme rasen, men vil også tro at man har gjort riktige ting gjennom årene i forhold til balansert trivsel, aktiviteter og helse.

Og kun en eneste gang har Arna hatt løs mage som bekymra matmora. Det etter at ho gjorde storeslem på spesialen og heimtur fra Lofoten i 2016, og ble nok ekstra stress med farting på få dager tur/retur fra Trøndelag - Lofoten, lang tid på ferge, og så er ho ikke glad i bilkjøring.

Men sjå henne i marka, fjellet, høtta og på jakt - og også tidligere i utstillingsringen - det er noe annet. Tenkte jo mitt på heimtur fra Lofoten at dette kunne bli ille, så glad ho var å komme heim i egen hage, og vipps var løs mage over neste dag.

Arna hentes og beinbrudd

Vi var i Sør-Sverige hos Johanna Olsson og henta heim jenta i november 2007, barnebarnet til vår Frøy, og datter av vårt oppdrett Atla Skaldsdottir med far Aspheims Trollunge (Trollis). Arna var også første kull lundehund hos Johanna og kennel Frontpage.

Vi hadde bare hatt ho ei uke gammel her heime i Trøndelag da en viltre valp hoppa ned fra fanget til papsen å kom i klem og ble hengende mellom hans bein og stolbeinet. De såre skrikende til en liten valp var vonde, og vi skjønnte raskt at her var lille gojenta skadet, og det viste seg at ho hadde brudd to steder på bakre høgrefot. Skal ikke ta alle detaljer her, men ble mange tura til dyrlegen med lille Arna. Husker det var vanskelig å holde på plass bandasje m m. på den skadde foten med ei aktiv lita lundisjente! Det gikk no bra, og har aldri hatt noe problemer med foten seinere i livet. Tror mest at det er helt fra denne tida, at ho aldri ble glad i bilkjøring. Kan vel også nevne at det var kun da Arna var ung vi hadde katt i huset, men ble etter hvert flere lundiser som naturlig er!

Angrep fra tre hunder

Beyla (5 år) og Arna (7 år) ble angrepet av tre løse stafford bullterriere hunder som var løse mens mine var i bånd, da vi var på tur forbi på veggen ved huset der disse hundene var, som vanligvis var i innhegning. De kraftfulle hundene med de store kjeftene angrep mine to gang på gang, og var nytteløst å sparke de unna. Prøvde jo å skjerme mine to, med resultatet at jeg sjøl ramla i grøfta, og trodde et øyeblikk at det var siste time for mine lundisjenter. Tenkte ikke på meg sjøl, at de kunne bite meg også, men såg jo de altfor store kjeftene angripe gang på gang. Syntes det tok tid før eierne fikk henta de inn, og veien gikk rett til dyrlege der det ble konstatert flere bittsår på begge to, men heldigvis ikke bruddskader. Fikk ikke ta bort Arna, og det gikk flere dager før ho klarte å gå trapper.

For Beyla var det andre gang ho ble

Beyla

1. operasjon

angrepet, og ble bitt av en alaskan malamute da ho var 1,5 år gammel.

Disse ting har nok gjort at i en del sammenhenger var de skeptisk til andre hunder, særlig store, men må også si at tredje lundishund i huset nå på 2,5 år, snille lisjtupp Fenja, har mjuka opp de to eldre og er en god fredsmegler. Ho har formidla gode treff for de to eldre med andre trygge hunder. Og var også bare positivt med et kull valper sist sommer på Fenja, der de to eldre aksepterte de viltre valpene i huset.

Alvorlig øyeskade

Årene gikk, og som nevnt kom Fenja Drottensdottir i huset som tredje lundis i 2016. Så kom vi til året 2018 og januar måned, og gledde meg til lysere tider og masse skitura sammen med lundisan. Det ble jo en ordentlig vinter med mye snø også her vi bor. Men ble ikke så mange skitura denne sesongen...

Oppdaget at Arna hadde skadet høyre øye med infeksjon om kvelden å det eskalerte og ble skikkelig ille bare i løpet av noen timer neste dag. Visste jo ikke når ho hadde skadet øyet, om det var nylig el for ei stund sida eller om det var en kvist som hadde skadet øyet! Det hadde nå skjedd på en av våre mange tura i skogen eller fjellet.

Dyrlegen undersøkte henne samme dag å fikk også ekspertisehjelp fra Stjørdal dyreklinikk, og de konstaterte at det var

og antagelig på meg sjøl også!

Fredag 12 jan skulle ho bli operert, og jeg ble da mer løsningsorientert før operasjonen og tenkte positivt etter hvert. Via kanaler i lundehundmiljøet fikk jeg høre at i allfall to lundiser hadde vært igjennom dette, med Mikkel hos Rita og Marc Daverdin og hos Gro W. Viken i august 2015 med si Flora da, og det hadde godt bra.

Så da ringte jeg til Gro W. Viken...Og blide og positive Gro startet samtalen vår med en gang å si: "Dette går BRA Dagrunn, og Arna vil takle dette." Gro skjønnte at jeg var engstelig for eldste lundisjenta. Ho forklarte med sitt rolige vesen med eksempel på si Flora hvordan ho også hadde vært gjennom dette med operasjon av blinkhinna, og deretter at det var nødvendig å fjerne det skada øyet. Forskjellen var at Gro visste når og hvor skaden hadde skjedd.

Neste dag kontakta jeg dyrlegen til Arna, og beklaget at jeg sist ikke var i stand til å spørre om noe. Dyrlegen forstod og forklarte det samme som Gro, hvordan operasjonen skulle foregå, hvor de fjerner det skada øyet under operasjonen, setter inn et implantat/silikonkule i øyehulen og saumer igjen øyelokket.

Tar ikke alle detaljer, og ble jo noen tøffe døgn for aktive jenta som også måtte gå

2. operasjon

med stor skjerm i flere uka... Var godt å få hjelp til pass av Beyla og Fenja de første dager etter operasjonen, så Arna fikk ro som nyoperert. Men ho kom seg forholdsvis fort jenta, for var jo frisk ellers. Og det beste av alt var da ho fikk fjernet skjermen. Tror Arna sleika seg over en halvtime, der det ikke var mulig å komme til, før den ble tatt av. Så ble det også skikkelig kos med sin kjære "rosa sau" uten skjerm, som det er bare "skinnet" igjen av men akk så kjær leike.

Øyeskade igjen og serumbehandling
Månedene gikk, og pels kom på plass i ansiktet og ho klarte seg bra med et øye.

Jo da ho måtte snu seg litt, og det tar litt tid for å vite hvor vi er på tur pga av at synsvinkelen er halvert å kanskje er ikke hørselen heller som den var før. Men nasen er tross alt det viktigste sanseorganet fortsatt. Og ho har også vært med på jakt siste høsten og ettersøk, og det var trivsel for Arna.

Men så første helga i november ble det bekymringer igjen. Denne gangen var det venstre øyet. Da såg ho betydelig dårligere, var rød på øyets slimhinne, det rant fra øyet og såg tydeligvis nesten ingenting. Det utvikla seg fort denne gang også... Var skikkelig trist hvis ho skulle miste dette øyet også, og den aktive og spreke jenta vår skulle få slippe hvis det ble så ille. Men såg dog at det artet seg ikke slik som da ho mistet hø øye!

Og på Stjørdal dyreklinikk, der de er ekspert på øyeskader, var de klar på at øyet kunne berges. Øyetrykk og tårevæske var normalt, men det var flere alvorlige sår på hornhinna, som er det ytterste tynne laget på øyeeplet. Denne gang også var det vanskelig å vite når skaden hadde skjedd

En vanlig årsak til akutte veterinærbesøk er at dyret kniper med øyet, er rød på øyets slimhinne eller renner fra øyet. En standard undersøkelse for røde og rennende øyne er måling av tåreproduksjon ved hjelp av en spesiell test som heter Schirmer Tear Test (STT). Deretter farges øyets hornhinne med fluorescin for å påvise eventuelle sår på hornhinnen.

(Kilde: AniCura Stjørdal dyreklinikk)

på den aktive lundisjenta. Så dyrlege Hege informerte om muligheten med intensiv behandling framover med serum, antibiotica, atropin og smertestillende de første dager evt også operasjon senere. I linsa hadde ho aldersforandringer som var mer naturlig utifra alderen hennes.

Det mest fantastiske var behandlinga av serum i to døgn som øyedråpe hver time og en gang pr natt. Måtte da engasjere mange for hjelp av dette, da det var vanskelig for matmor å få til øyedryppinga alene, og to døgn med lite søvn og kvile fulgte for Arnamora og matmor.

To dager etter ved kontroll var sårene begynt å gro litt, og det ble annen sort øyedråper/gel an-HyPro som da skulle gis hver 4 time å slapp da drypping på natt. Nå var ho helt avslappa i fanget også, for mulig ho skjønnte at øyedrypping måtte til! Såg tydelig at jenta kom seg, og det "grå sløret" som er typisk for en hornhinneskade ble mindre. Arna var glad igjen og såg som ho gjorde før dette skjedde, om ikke som da ho var ung og hadde begge øyne! Ved en mindre hornhinneskade kan ofte kloramfenikol øyedråper være god nok behandling, men var ikke det i Arna sitt tilfelle.

Behandlinga virka den, jenta var glad og vi såg med vårt øyesyn at hornhinneskaden var mindre. På ny kontroll etter 9 dager ble Arna friskmeldt og var blitt sitt gamle jeg med et øye. Dyrlegen gav skryt og gjentok viktigheten av oppfølging med ofte øyedrypping som behandling av skaden.

Ville skrive dette, hvis noen andre med sine

lundehunder/hunder kan komme i samme situasjon å skade øyet og også fjerne det, eller ha en alvorlig hornhinneskade, og at det i de fleste tilfeller vil gå godt. Men for all del, må nevne at det er en fordel at hunden er forsikret også i eldre alder, ellers blir det dyrt.

Arna er fortsatt ei aktiv lundisjente på tur, og viktig at ho får være det. Jakttida etter hjortedyr og ettersøk slik det har vært er nok over, og vi er mye mer obs på hvor vi ferdes. Sjøl om man ikke kan unngå alt når man har hund som er nysgjerrig å gjerne vil grave ansikt og rulle kropp i naturen, er musejeger m.m. når man er på tur. Så får vi håpe at vår kjære Arnamora fortsatt er med oss framover.

SERUM

Blodprøve av Arna, hvor blodet ble sentrifugert og serumet i blodet ble beholdt. Serum er blodplasma hvor de koagulerende stoffene er utskilt.

Dette fikk vi med i mange små sprøyter, som skulle ligge i fryseren og i kjøleskap når det var i bruk for holdbarhetens skyld.

Funksjonen gikk på at dette var reparerende og at det i eget blod(serum) var stoffer som hadde god virkning og grofunksjon på øyeskaden hennes.

Dette var en intensiv og viktig behandling i starten av behandlingen, og som skulle utføres hver time og også en gang pr natt.

Lydighetstrening:

Å "catche" en hund

Tekst av Elin Mariboe, foto av Rune Aga

Lydighetstrening med hund utvikler seg stadig. Nye treningsmetoder kommer til, og gamle treningsmetoder blir videreutviklet.

Du har kanskje hørt om grunnferdigheter og stimuluskontroll? Men hva med forsterking og baklengskjeding? Denne artikkelen gir deg en kort smakebit på denne type trening.

1. Grunnferdigheter

Grunnferdigheter er basiskunnskapen til hunden. De fleste hunder lærer sitt, dekk, stå, fri ved fot og innkalling. Grunnferdigheter kan utvikles, f.eks. sitt:

- fra stående foran fører
- under marsj baklengs
- sitt på avstand med target
- sitt på avstand uten target
- hopp-sitt
- sitt foran deg
- sitt opp fra ligg
- sitt på forskjellige underlag

Med slik trening av grunnferdighetene videreutvikler en noe hunden kan og gjør treninga mer krevende. Det finnes 23 grunnferdigheter – disse vil vi komme tilbake til i en senere artikkel.

2. Stimuluskontroll

Stimuluskontroll handler om at hunden skal lære seg å kontrollere sine lyster, og at den skal kunne kommandoordet skikkelig godt. Et eksempel mange vil kjenne igjen er godbittskålen foran hunden, og hunden får ikke gå fram til den før du sier vær så god. For å sikre at hunden virkelig forstår vær så god og ikke går etter tonefallet ditt, kan du si "kjøttkake", "juletre", "handletur" i samme tonefall. Gjør hunden utfall på tulleordene må en øve mer på vær så god. Stimuluskontroll handler altså ikke bare om kontroll på hunden, men også

Stimuluskontroll - Holli kontrollerer sine lyster ...

kontroll på kommandoene.

3. Forsterking

Forsterking deles inn i positiv forsterking og negativ forsterking, positiv straff og negativ straff. Kort fortalt er dette en måte å tenke læring på, mye brukt innenfor klikkertrening.

4. Baklengskjeding

Baklengskjeding handler om å øve inn noe i omvendt logisk rekkefølge, f.eks. apport. Ved apport kastes en apportbukk eller leke og hunden skal bringe den inn igjen til føreren. Mange hunder slipper leken før de kommer inn til føreren fordi de gjør seg klar til å ta godbiten de vet venter. Hvis en begynner i motsatt ende – gi hunden apportbokken slik at den holder den fast i munnen – øv på fast i munnen, si takk, få hunden til å slippe og belønn. Fortsett til dette sitter godt. Deretter over en på neste ledd til dette sitter,

og så neste ledd igjen til en har hele kjeden baklengs. Vi skal komme tilbake med en mer utfyllende artikkel om baklengskjeding senere i 2019, da dette er en spennende måte å trene inn noe som skal sitte godt i hundens hukommelse.

Alle treningsmetodene vi har presentert her inngår i det å "catche" en hund – det vil si fange en hunds atferd.

Dette handler om å forsterke adferd som hunden tilbyr oss, og la hunden videreutvikle den med vår hjelp.

Veldig artig for hunden, som virkelig må tenke, og en annerledes måte å tenke på for eieren, som også får tenketrening.

Rallyskilt fra 101-130

Skrevet av Rachel Hamre, bilder av Marianne Andersen

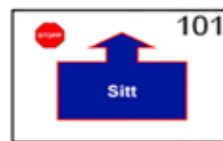
Jeg skal i de kommende numrene av Lundehundnytt gå gjennom skiltene i klasse 1 i rallylydighet. Her skal jeg fortelle litt om hva man må kunne, hvordan man lærer det inn og regelverket.

Jeg har holdt på med rally siden 2013, og er utdannet instruktør gjennom Norsk rallylydighetsklubb. Lundehunden Frost er i klasse 3 og jeg har en kelpie i klasse 2.

Rallylydighet er jo en artig sport som passer de fleste, så jeg håper at flere kanskje vil begynne etter å ha sett at skiltene egentlig ikke er så vanskelige.

Vi starter med de 3 første skiltene i klasse 1. Skilt 101, 102 og 103: Sitt, sitt-dekk og sitt-dekk-sitt.

101, Sitt:

Grunnferdigheten som kreves til dette skiltet er sitt og fot (det vil si å følge fører på venstre side). Man går mot skiltet med hunden på venstre side og når man kommer til skiltet, stopper man og hunden setter seg. Man kan kommandere hunden ned i sitt eller lære den at når fører stopper, så skal hunden sitte. Når hunden har en tydelig sitt, gir man kommandoen man bruker for å gå, og går videre til neste skilt.

Det er viktig at hunden setter seg uten å gjøre andre momenter. Da må man repetere. På de aller fleste skilt må hund eller fører være maks en halv meter fra skiltet når øvelsen gjøres. Det gjelder også her.

102, Sitt, dekk:

Grunnferdigheter som kreves til dette skiltet er sitt, dekk og fot. Man går mot skiltet med hunden på venstre side, og når man kommer til skiltet gjør fører holdt og hunden setter seg, eller man kommanderer hunden ned i sitt. Når hunden tydelig sitter, kommanderer man den ned i dekk. Når hunden ligger nede, kommanderer man fot og går videre direkte fra dekk. Her er det viktig å passe på at hunden ikke setter seg opp først. Da må man ta en repetisjon. Også her må hund eller fører være maks en halv meter fra skiltet.

103, Sitt, dekk, sitt:

Grunnferdigheter som kreves til dette skiltet er sitt, dekk, sitt opp og fot. Man går mot skiltet med hunden på venstre side og gjør som på forrige skilt. Når hunden har en tydelig dekk, kommanderer man hunden opp i sitt igjen. Hunden skal tydelig sitte før man kommanderer fot og går videre. Man skal også her være maks en halv meter fra skiltet.

Innlæring:

På disse skiltene er det sitt og dekk i forskjellige versjoner som er det viktigste, så her kommer en enkel forklaring på hvordan man kan lære det inn. Det finnes jo mange veier til Rom, så man må finne noe som fungerer for seg og sin hund.

På både sitt og dekk synes jeg det er greit å bruke lokking. Da har jeg en godbit i hånden og får hunden til å følge den til enten sitt eller dekk. Dette gjør jeg med hunden foran meg og flere ganger frem til hunden følger hånda greit. Da legger jeg på kommando. Jeg sier sitt først og så fører hånda over og bak hunden for en sitt. Etterhvert tar jeg vekk håndbevegelsen mest mulig. Når jeg trener dekk så belønner jeg neddekket for

så å lokke hunden opp igjen i en sitt. Dermed får man inn oppsitten som er på siste skiltet i samme slengen. Når hunden har forståelse for sitt og dekk, begynner jeg å trene dette mens hunden sitter på min venstre side.

I rally har man i tillegg til muntlig kommando lov til å bruke et håndtegn som er like langt som den muntlige kommandoen. Så på dekk f.eks kan man hjelpe hunden ned i dekk også på konkurranse. Så om du ikke får vekk hånda helt når du lærer inn kommandoen, så er det helt greit. Jeg avslutter med et lite treningstips. Når man trener inn nye øvelser til rally, så gjør dette utenfor banen. Veldig mange går

mye baner og begynner å pirke og mase på ting hunden ikke kan i banen. Ta heller dette utenom. På den måten kan man rose masse når man går bane og få en høyere motivasjon. Det å gå bane skal være enkelt og morsomt for både hund og eier.

Jeg håper dette ga litt inspirasjon for å trene mer, og at vi kanskje sees på rallybanen etterhvert. :)

HAR VI VERDENS BESTE OPPDRETTERE?

Av Turid Helfjord

Ja, jeg vil påstå det ...

Vi har en rase som det er uhyre krevende å avle på av flere grunner:

1. Det er få lundehunder.
2. De er svært innavla slik at hovedfokus er å ikke øke innavlsgraden.
3. Nesten en tredjedel av hannene har testikkelmangel.
4. En del tisper har utydelig løpetid.
5. En del hanner finner ikke ut av det.
6. En del tisper får ikke valper sjøl om parringene har vært vellykket.
7. Mange kull består av bare en valp.
8. Tisper med større kull kan ha problem med å bære fram valpene slik at fødselen kommer for tidlig og valper dør fordi de ikke er klare for livet.

Casper (Ulfriggas Lunde Qavi), foto Aud Sommer

Allikevel klarer vi å øke bestanden av lundehunder. Hvorfor? Svaret er enkelt, vi har verdens beste oppdrettere. Med «oppdrettere» menes her både de som har hatt et kull og de som har hatt 100 og alle mellom. Vi trenger alle.

Helt fra vi tidlig på 80-tallet fikk det første klare rådet fra genetiker Per Erik Sundgren ved Sveriges

Lantbruksuniversitet om å ha en matadorgrense for hannene, har oppdretterne i klubben fulgt de rådene som er kommet fra fagfolk. Det er uhyre få hanner som har gått over det anbefalte antall valper siden den gang. Når det har skjedd, så er det som oftest etter råd fra avlsrådet (nå avls- og sunnheitsutvalg, ASU) av forskjellige grunner.

Vi har etter hvert fått flere konkrete råd, f.eks. om å bruke så mange forskjellige hanner som mulig og å føre mer erfarne tisper til uerfarne hanner og omvendt. Også her gjør oppdretterne en formidabel jobb ved å la unge hanner få slippe til.

Det er muligens en lykke for lundehunden at det ikke er så mye prestisje og penger å hente ved å drive med lundehund. Prisen på valper holdes på et svært edruelig nivå (kanskje litt vel edruelig?), og også her følger oppdretterne lojalt de rådene som kommer fra styret.

Lundehundene er ikke de som oftest står fremst i konkurranse med andre raser på utstillinger. Derfor er det stor glede i hele miljøet når det en sjelden gang skjer. Ja, det er glede i hele lundehundmiljøet. Folk med andre raser poengterer ofte hvor hyggelig det er rundt lundehund-ringen på utstillinger. Alle snakker med alle og fryder seg over hverandres gode resultater. Ære være dem som reiser mye rundt på utstillinger og viser fram både hundene og miljøet rundt.

Valper fra Fratercula, foto Elin D.W. Johannessen

Når vi så får råd fra genetikere og NKK om å starte et krysningsprosjekt for å gjeninnføre tapt genetisk variasjon for å sikre at vi finner lundehunder også om 20 år, så har vi jaggu også folk i ASU, som både kan og vil ta den enorme oppgaven på seg å dra dette prosjektet. Det er uhyre dyktige og dedikerte personer som har nært samarbeid med anerkjente forskere i inn- og utland. Prosjektet vårt har bred forståelse og anerkjennelse både i nevnte forskermiljø og i NKK, og blir tatt fram som et eksempel for hvordan et slikt prosjekt kan drives både på hunder og andre husdyr.

Ja, til og med folk fra Landbruks- og Matdepartementet bruker vårt krysningsprosjekt som eksempel på et godt planlagt og, så langt, godt gjennomført prosjekt. Prosjektet vårt er naturlig nok ikke ferdigstilt ennå.

Og igjen har vi oppdrettere og hanhundeiere som er med og stiller sine tisper og hanner til disposisjon til beste for lundehunden ved å la dem inngå i prosjektet.

"Svalbard-Alvar" B2 er blandt dem som ligner aller mest på en renrasert lundehund blant B2-hundene. Foto Marit Hansson Mørgestad

Gandihli Lonewolf (Gandi) og Casper (t.h.). Casper er far til første prosjektkull i NLKs krysningsprosjekt, foto Aud Sommer

Jeg er klar over at ikke alle er glade for at prosjektet er satt i gang. For oss som ser nødvendigheten av dette er følgende et tankekors: alle har lojalt fulgt opp de tidligere rådene som har kommet fra genetikere, men når det kom fram at det dessverre ikke har vært tilstrekkelig for å sikre lundehundens framtid, sjøl om vi har verdens beste oppdrettere, har noen valgt å stille seg negativ til de nyeste rådene. Det er trist.

Krysningsprosjektet ble ikke satt i gang for moro skyld, men av nødvendighet. Og verdens beste oppdrettere vil sammen helt sikkert klare å redde lundehunden nok en gang med god hjelp fra gode mennesker som er oppdrettere av de andre tre rasene som inngår i prosjektet. Prosjekthundene framstår som flotte og trivelige hunder som vi håper kan inngå i lundehundstammen om ikke altfor lenge, slik at verdens beste oppdrettere får et bredere genetisk grunnlag å velge avlshunder fra.

Jeg ser nå ganske lyst på framtida.

Lillelunden

Hundepatruljen 2019

En real spøkelseshistorie

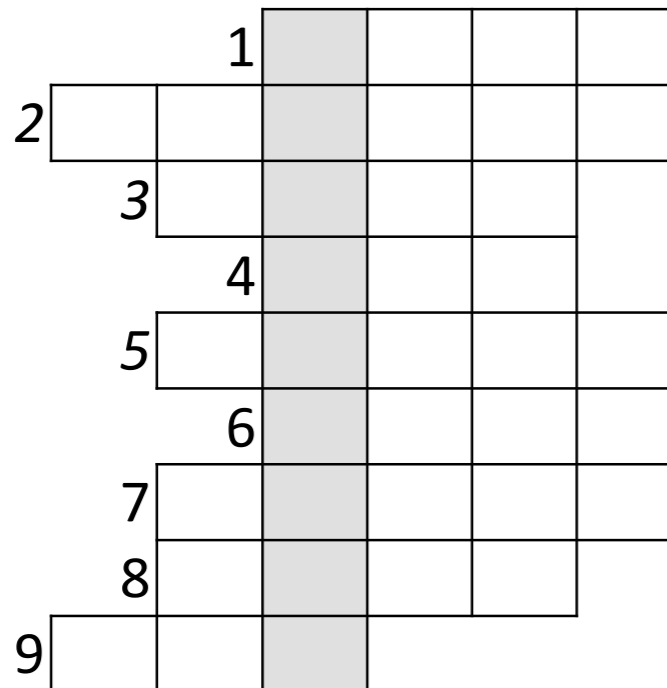
Tekst av Elin Mariboe, tegning Rune Aga

Kryssord 1 2019

Slik løser du kryssordet:

Fyll inn svaret på spørsmålene nedenfor i rutene. I de grå feltene vil det til slutt danne seg et ord.

1. Er vanlig hannhundnavn også brukes av en dame som er med i Mesternes Mester 2019
2. Ta noe ulovlig
3. Bruk hodet
4. En som våger noe skummelt har dette
5. Kan brukes når det er mye snø. Har meier.
6. En bekk bli til en ..., som igjen renner ut i havet
7. Være urolig
8. Ikke faste
9. Et annet ord for moro

Vil du være med i trekningen av en liten premie, send inn svaret til redaksjon@lundehund.no innen 1. mai 2019. Voksne kan også sende inn på egne eller andres barn eller barnebarn.

Løsningen på kryssordet i forrige nummer var: LUNDEFUGL

Vinner denne gangen ble Thomas Fidjestøl, 10 år fra Hosle. Vi gratulerer, og premie er sendt i posten.

Bygda Tyri var en gang i riktig gamle dager en gård som tilhørte et gods. Da vi ikke lengre hadde godsherrer i Norge, ble godsenes eiendommer fordelt mellom bøndene. Etter hvert ble deler av bøndenes eiendommer skilt fra, og slik vokste det fram ei lita bygd der det tidligere bare hadde vært en godseier.

Fremdeles sto det gamle godstårnet igjen i bygda, men det var ingen som bodde der nå. Kommunen hadde bestemt seg for å pusse opp dette tårnet, og denne sommeren var bygget omringet av stilaser.

Nå lurte du nok på hva dette har med hundepatruljen å gjøre, men nå skal du høre hva som skjedde:

Tidlig en torsdags morgen i juni ringer det på døren hos Rolf, og utenfor står en kraftig kar i kjeledress. Han presenterer seg som Reidar Juul, leder for oppussinga av Tyri gods. Han lurte på om han kan få diskutere en sak med Rolf, og de to karene setter seg ned med hver sin kaffekopp mens Reidar forteller.

"I går hadde vi en merkelig episode i tårnet", sier han. "Da en av arbeiderne våre hakket seg gjennom en vegg i tårnet, skrek han plutselig til og falt flere meter nedover trappen i tårnet. Han fikk brist i et ribbein, og kan ikke jobbe på en stund. Han påstod at han hadde sett et fjes inne i veggen, og at noen hadde dyttet han ned trappen. Han var skrekkslagen. Da en av våre tøffeste arbeidere skulle opp og se, fant han ingenting, men selv han merket at det var noe rart der oppe. Jeg vet ærlig talt ikke hva jeg skal tro om dette, men det vi har lyst til nå er å prøve hundene dine

i tårnet. Dyr værer unaturlige ting bedre enn mennesker."

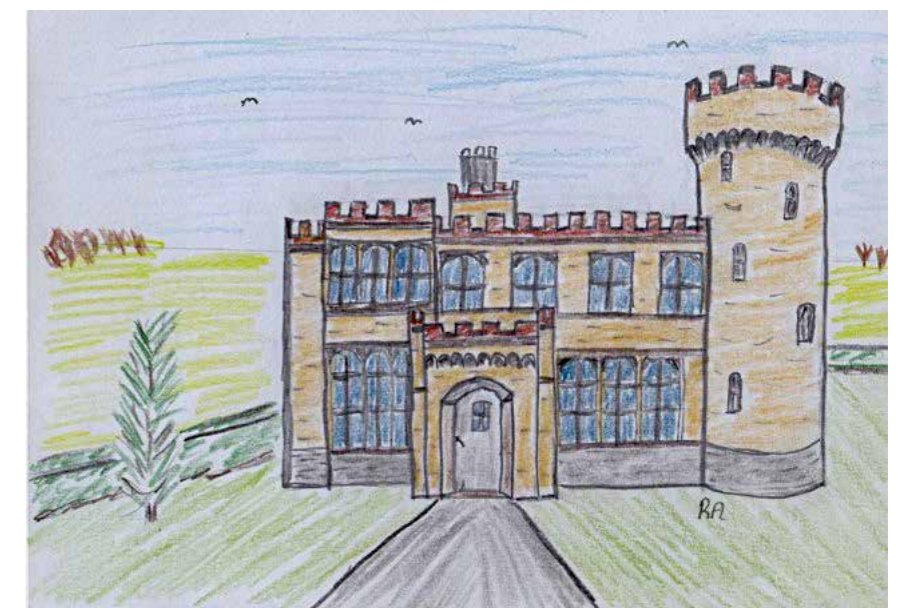
Rolf hadde aldri fått en slik henvendelse før, men det kunne jo ikke skade å la hundene få snuse litt i tårnet så lenge de ikke ble utsatt for fare for å falle ned. Reidar kunne forsikre at ingen vegger var tatt ned ennå, så det var trygt i så måte.

Rolf setter bånd på hundene og blir med Reidar Juul. Birk og Roya logrer og skjønner de skal ut på noe spennende igjen. Da de kommer til tårnet, lar Rolf Reidar få overta Roya. Han vil prøve Birk først. Den tøffe arbeideren blir med han opp, klar til å ta imot Rolf om han skulle bli dyttet ned trappen.

Men de kommer ikke langt opp i trappen før Birk setter i et lundehundhyl og bjeffer voldsomt mot noe der framme mens ugen

står på han. Plutselig gir han seg og begynner å logre i stedet. Han drar i båndet mot der det er begynt å arbeide i veggen, og blir stående utenfor hullet og logre, mens han stikker hodet ned i en grop. Både Rolf og den tøffe arbeideren står og måper. Hva nå enn dette er, så er det noe som ikke er redd for dyr, men heller liker dyr. De to mennene ser på hverandre og nikker, de vil nærmere og se. Da de kommer fram til Birk, ser de at han har funnet sporet av en trang gang. Hullet som er laget nå er for trangt for at Birk kommer inn. Plutselig kommer Roya byksende opp trappa. Hun har slitt seg fra Reidar Juul, som roper febrilsk på henne. Roya logrer og er glad for å ha funnet igjen Rolf og Birk. Før Rolf rekker å få tak i henne, har hun presset seg inn gjennom det lille hullet i veggen, og forsvinner inn i intet. De kan høre henne bjeffe inne i bygningen et sted, og Birk står igjen og piper.

Fortsettelse neste nr.

Dogs4all 2018: NORDISK OG NORSK VINNERUTSTILLING

Tekst: Dagrunn Mæhlen

I 2018 gikk arrangementet til NKK over tre dager med 13 565 påmeldte hunder. Det var flest deltagende hunder første dag da Nordisk vinnerutstilling foregikk. Det var nok denne første dagen man merket at det var fullt overalt med hunder og folk. Så mange som 28 688 personer var innom Norges varemesse i løpet av de tre dagene. For Norsk lundehund var deltakelsen fredag 16. og lørdag 17. november. Rasen har vel aldri hatt så stor deltakelse på Dogs4all.

I tillegg foregikk mye annet i hallen, som juniorhandling, agility- og lydighetskonkurranser, Crufts-kvalifisering og hedring av vinnere i årskonkurranser, samt mange rasetorg og salgspoder.

Stor deltaking i championklasse hanner. Foto Dagrunn Mæhlen.

Utstillingene:

Dommer Eivind Mjærum dømte 37 voksne lundehunder på den Nordiske vinnerutstillingen fredag, samt en valp og en oppdretterklasse. Vi fikk høre at det var denne som var siste utstillingen han dømte, og at han var imponert over antallet deltakere og kvaliteten på lundehundene.

Neste dag, lørdag med Norsk vinnerutstilling, var det Svein Bjarne Helgesen som var dommer. Han har dømt lundehunder mange ganger tidligere. Denne gangen hadde han 42 voksne som han skulle bedømme og en oppdretterklasse. Vi har en rase som er liten til middels stor, men denne gangen var ringen i minste laget da det var så stor deltakelse.

Største deltakelse begge dager var blant championklassene, og vi som stod ringside såg at dommerne hadde en trivelig, men også en utfordrende jobb med plassering spesielt i disse klassene. Det var en god stemning ringside, og flott at nye eiere var blant deltakerne i utstillingsringen.

Nordiske vinnere:

- Juniorvinnere, NORDJV-18 Pride Of Norway's Blazing Sun og NORDJV-18 Pride Of Norway's Blue Lava, eier Anette Vabø-Andersen
- BIR og NORDV-18 Lundeklippe Groa, eier Connie Andersen med handler Belinda Andersen
- BIM og NORDV-18 Eriksro Frostiga Sigge-Snygg, eier Anneli Rosenberg med handler Siv Kvarnström
- BIR veteran og NORDVV-18 Beyla Arnadottir Av Vollakloa, eier Dagrunn Mæhlen
- BIM veteran og NORDVV-18 Ålvisheim's Orvar-Odd Hedesson, eier Unni Hofstad
- Oppdretterklasse, kennel Lyrtpa med HP
- Cert gikk til Eriksro Frostiga Sigge Snygg og Hammarhöjdens Loranga
- Valpen Brage Trym av Kystflokken deltok, eier Rósa Björg Jónsdóttir

Norske vinnere:

- Juniorvinnere, NJV-18 Pride Of Norway's Blazing Sun og NJV-18 Pride Of Norway's Blue Lava, eier Anette Vabø-Andersen
- BIR og NV-18 Alfa, eier Gerd Langenes
- BIM og NV-18 Ulfrigga Lundes Tor, eier Solveig Bjørkenes Steinnes
- Beste veteran, NVV-18 Beyla Arnadottir Av Vollakloa, eier Dagrunn Mæhlen
- NVV-18 Ålvisheim's Orvar-Odd Hedesson, eier Unni Hofstad
- Oppdretterklasse, kennel Lyrtpa med HP
- Cert gikk til Pride Of Norway's Blazing Sun og Boromir Laura Lurifaxe

Lundehund-standen på Dogs4all sanket også preme. Foto Geir Morten Jansberg.

Markedsføring av rasen:

Allerede på første dagen dvs. kvelden i finaleringen fikk rasen vist seg fram da Lundeklippe Groa med BIR og NORDV-18 gikk til topps som beste norske hund og ble plassert som BIG 4. Dette skjer ikke så ofte med rasen vår, og det var dommer Eli-Marie Klepp som plasserte Groa til beste norske hund og Eivind Mjærum var dommer i gruppefinalen/gruppe 5 spisspinner.

Standen hadde godt besøk, og Norges varemesse og Dogs4all utnevnte Norsk Lundehund klubb til beste rasestand 2018, og takk igjen til Geir Morten og hans hjelpere med flott profilering av rasen. Rasen deltok også i raseparaden med seks lundisa, men kolliderte noe med utstillingen som lørdag ikke var helt ferdig.

Et artig stont sto trønderdamer for, ei med hovedrolle og ei med birolle, da spørsmålet var hvem de sju norske rasene var? Dette ble vist på storskjerm i finaleringen alle tre dagene, og vist ut i de norske hundehjem :) Ja ja, de som fikk med seg dette fikk iallfall med seg at det var lundehund som var viktigst tross alt!

Minus på slike dager med masse hunder, er at det dessverre blir mye etterlatenskaper etter hundene, både ute og inne i den store hallen. Til og med hundposer med bæsje var ikke kastet der det skulle! Men skjønner at uhell kan forekomme, og mange var jo flinke til å passe sine hunder med god lufting og fulgte med på hva sin egen hund gjorde.

BIR og NORDV-18 Lundeklippe Groa, eier Connie Andersen med handler Belinda Andersen. BIM og NORDV-18 Eriksro Frostiga Sigge-Snygg, eier Anneli Rosenberg med handler Siv Kvarnström. Dommer Eivind Mjærum. Foto Dagrunn Mæhlen.

Ellen Colseth fra Norges Varemesse sammen med Geir Morten Jansberg fra Norsk Lundehund Klubb med diplom for beste stand på dogs4all 2018. Foto Ole Petter Opøien, Norges Varemesse.

Dommerkonferanse for Norsk lundehund

Tekst Christen Lang, foto Aase Jacobsen

Den 26. januar avholdt Norsk Lundehund Klubb dommerkonferanse for rasen i Lehtohallen på Dal.

9 autoriserte dommere deltok samt 2 dommerelver. Undertegnede ønsket velkommen på vegne av klubben

og hadde en kort presentasjon av rasens historie og gikk så igjennom rasestandarden. Etterpå var det bedømmelse av hunder. 13 lundehunder var møtt, 5 hannhunder og 8 tisper. Kvaliteten på de fremmøtte hundene var meget høy og alle hadde et meget trivelig temperament. Dommerne var spesielt imponert over kvaliteten på tispene.

Jeg vil benytte anledningen til å takke eierne som kom og viste frem hundene sine. Uten dere hadde det ikke kunnet bli noen konferanse.

Etter lunch var det gjennomgang og diskusjon av hver enkelt hund. Så avsluttet vi med en kort orientering om krysningsprosjektet ved Turid Helfjord.

En meget vellykket konferanse, bare synd at ikke flere norske dommere benyttet denne muligheten til å oppdatere seg på en rase som tydeligvis er vanskelig å dømme korrekt for en del dommere.

Årets rasevinner og norske raser 2018 hos Norsk Kennel Klub

Tekst: Dagrann Mæhlen

Rasevinner:

NKK har en konkurranse for å kåre en årlig rasevinner på NKK sine utstillinger.

Mestvinnende og årets rasehund for Norsk Lundehund ble i 2018 Moonheim Abbes Kaiser med eier Gerd Langenes. Han har deltatt med gode resultater på fire NKK utstillinger som har gitt 20 poeng. Alfa hos samme eier har også deltatt med poeng fra fire utstillinger som nr 2.

Videre følger Ulfrigga Lundes Tor hos eier Solveig Bjørkenes Steinnes og Lundeklippe Groa hos eier Connie Andersen som nr 3 og 4.

Moonheim Abbes Kaiser, foto Gerd Langenes

Årskonkurranse norske raser:

Moonheim Abbes Kaiser, Alfa og Lundeklippe Groa er blant de fem beste plasseringer av norske raser på NKK sine utstillinger som nr 2, nr 4 og nr 5, og det er godt gjort at så mange som tre lundehunder plasserte seg i årskonkurransen for de norske rasene. Norsk buhund ble på topp som i 2017.

Vi gratulerer og ønsker disse og andre lykke til i nytt utstillingsår.

Fra Rogaland

Tekst og foto av Liv Skjervik

Vinter i Rogaland, men snøen kommer og går - som vanlig. Lundehundene koser seg på tirsdagstreffene, med litt varierende oppmøte. Grillen er i bruk uansett vind og vær.

Siste tirsdag før jul hadde vi tradisjonell julekos med riskrem og julekaker, og en god juledrøs! Vi håper på et godt år for lundehundene i året som er påbegynt, med flere nye valpe-eiere, og enda flere valpekull.

Fra Hordaland og Sogn & Fjordane

Tekst av Lille Wagtskjold, foto Jon Wagtskjold

Årets første lundehundtreff i Hordaland/Sogn & Fjordane Lørdag 2. februar.

Det ble litt kort frist, men likevel var det 13 mennesker og 10 hunder som møttes og gikk en fin tur i sol og kaldt

vintervær i Hordnesmarka på Stend i Bergen. Underveis tok vi en pause ved Skinfløren og fikk i oss litt medbrakt mat og varm drikke, og fikk prate litt om løst og fast.

Takk for trivelig lag og fin tur i godværet!

Fra Oppland

Tekst av Gro W. Viken, foto Belinda Andersen

Vi i Oppland har nå i over fire år hatt fellestreff på Prøysenstua (Ringsaker i Hedmark) sammen med Lundehund-eierne i Hedmark. Vi startet litt forsiktig, med treff to til tre ganger i løpet av høsten og i de fineste vårmånedene.

I fjor startet vi opp i januar, og hadde det ikke vært for at det ble - 16 gr. medio desember, hadde vi hatt 10 treff i 2018. Antall deltakere varierer selvfølgelig, men med snitt på 6 - 8 to-føtinger og litt flere på fire, er vi storfornøyde! Vi fortsetter med å legge treffene til siste helga i måneden, prøver å unngå dager med utstillinger i aktuelt område, og er temperaturen under - 10 gr. dropper vi treffet.

De fleste av oss samles etter turen, på 1 1/2 - 2 timer i herlig turterreng, inne på kafeteriaen, hvor de frister med deilig middag eller kaffe avec mye godt!

I fjor var vi på det meste 29 hunder med 22 små og store på to bein, dette var ny rekord for treffene våre og ble omtalt i Lundehund-nytt nr. 4 2018. Imponerende syns jeg, når man vet hvor lange reiseavstandene er i de to fylkene (som for øvrig fra 2020 blir ett fylke og skal hete Innlandet... Montro vi blir kalt "innlendinger"? Da blir i så fall alle dere andre "utlendinger"...)!

I skrivende stund har vi hatt årets første treff, på flott snøføre! Og så håper vi at noen av Lundehund-eierne i nabofylkene våre finner veien til oss - dere er hjertelig VELKOMMEN 😊!

Nytt fra Avdeling Trøndelag

Tekst Hilde Birgitte Berg Altø

Foto: Gunn Tove Ormset

Heisann alle lundehudentusiaster i Trøndelag.

Vi håper alle fikk ei fin juletid sammen med sine firbeinte venner og vil ønske dere alle et Godt Nytt Lundehundår. Håper nyttårsaften gikk bra for alle firbeinte.

Avdelingens siste arrangement i 2018 var den tradisjonelle julelunsjen i Øye Grendehus, søndag den 2. desember. Flott vær og tur ble det med mange glade fire og tobeinte. Hele 24 voksne, 11 barn og 22 hunder inkludert 3 valper på 9-12 uker og 3 valper på 6 mnd å oppover delte dagen med oss. Det var ekstra moro å se så mange nye ansikter, og at det også var hele seks valper.

Etter turen var det godt å komme inn i varmen og nyte av bordets goder, som alle hadde bidratt til.

Alle de 35 frammøtte fikk ei fin ettermiddagsstund sammen. De yngste sto for loddsalg som i år virkelig tok av, samt premieutdeling.

Nissen kom i år også, til skrekkblandet fryd fra de minste. Gaver ble utdelt, og jammen fikk ikke nissefar ett glass med Lensvikmulter som han skulle ta med hjem til nissemor.

Foto: Hilde Birgitte Berg Alto

I skrivende stund forbereder vi oss på årsmøte som vil finne sted søndag den 10. mars, 2018 kl 17.00 på NTNU i Trondheim. Håper mange blir å se der også.

Årets program er under utarbeidelse og vi har planlagt kurs i Rallylydighet helga 30.-31. mars på Klett, og vil også prøve å få til et «Treff i fjæra» på Fosen i april - helst før påske. Nærmer info om kurset etc kommer på epost/brev og Facebook.

Helge Hafting med Laika Hekladottir B2 av Lundepoten (Luna).
Foto: Dagrunn Mæhlen

Eller så vil vi prøve å få til noen spontantreff rundt om i Trøndelag, det vil også bli informert om på Facebookside/gruppe.

Det som også er veldig gøy for avdeling Trøndelag, er at så mange ønsker å støtte oss gjennom Grasrotandelen til Norsk Tipping. 2018 bragte inn hele kr 13.515,- til oss, og det kommer alle medlemmer i avdelingen til gode gjennom sponing av kurs etc. Tusen takk alle sammen som er med å støtte oss! Ønsker flere å gjøre det samme, så finner dere oss enklest ved å søke med **org.nr 995 195 852**.

Tage Elverum med Paluna's Jare Fannison. Foto: Dagrunn Mæhlen

Vi håper å se mange av dere på aktiviteter, treff og turer også i 2019.

Ønsker dere alle en fortsatt flott vinter, også er det ikke lenge til vi har vår også.

På vegne av styret for NLK, avd Trøndelag
Hilde Birgitte Berg Alto

Rebecca Aggvin Løchen og Anders Opsal Mæland med Syrinborgs Gullhår (Eike).
Foto: Dagrunn Mæhlen

Valpeformidling i NLK

Norsk Lundehund Klubb har en egen valpeformidler som har ansvar for å bidra til kontakt mellom interesserte valpekjøpere og oppdrettere, og bidra til at den genetiske variasjonen hos lundehund spres rundt i landet.

Valpeformidler har en viss oversikt over hvor det er ledige valper, samt at valpeformidler holder en oversikt/venteliste over de som ønsker seg lundehundvalp.

Valpeformidler har best oversikt over valper og valpekjøpere i Norge, men bidrar også til å opprette kontakt med valpekjøpere og oppdrettere i utlandet.

Valpeformidler kan også hjelpe til med omplassering av lundehunder.

Ta gjerne kontakt med klubbens valpeformidler for mer informasjon:

Alejandra Garcia
Store Landfall Øvre 6b
3025 Drammen
Tel.: 412 67 679

(onsdag og fredag kl 17:00 - 19:00)

e-post: valpeformidler@lundehund.no

NLK Database

The Norwegian Lundehund Database collects and maintains all information on Puffindogs worldwide

To keep the information updated on dogs live or passed away, illnesses experienced and other relevant information regarding the breed, we strongly recommend all lundie-owners to report such information to the database-manager Marc Daverdin, eMail: database@lundehund.no. The information will be anonymously used for research, helping prevent illness in the breed.

The database also offers help finding suitable partners when breeding your Lundehund.

This is the official database of the Norwegian Lundehund Klubb. You will find it on the internet at NLK's homepage address <http://www.lundehund.no> or internet-address: <http://lundehunddatabase.no/nlk/>. To be granted access, please contact Mr. Marc Daverdin at the eMail-address indicated above.

NLK komitéer og utvalg

Valpeformidler

Alejandra Gracia, Store Landfall Øvre 6b
3025 Drammen, tel: 412 67 679 (ons, fre 17-19)
e-post: valpeformidler@lundehund.no

Avl- og sunnhetsutvalget

e-post: avlogsunnhet@lundehund.no
Christen Lang, leder, tel: 909 81 295,
e-post: christen1948@gmail.com
Hanna Gautun, tel: 911 09 116,
e-post: hanna.gautun@ntnu.no
Sigrun Rytter, tel: 974 76 608
e-post: srytt@online.no
Torbjørg Lille Wagtskjold,
tel: 909 74 408, e-post: lille@wagtskjold.net
Ingvild Svorkmo Espelien, tel: 901 14 352,
e-post: ingvild.espelien@vinterskogen.no

Krysningsgruppa

e-post: krysningsgruppa@lundehund.no
Avls- og sunnhetsutvalget

Valgkomite (oppnevnt av årsmøtet)

Rita Hartvigsen Daverdin, Hyllanvn. 2,
7517 Hell, tel: 922 36 662,
e-post: ritadaverdin@yahoo.no
Elin D.W. Johannessen, Breilia 9,
9600 Hammerfest, tel: 917 62 954
e-post: elin_dwj@yahoo.no
Morten Strandmoe, Helgerødveien 234,
3233 Sandefjord, tel: 404 13 634
e-post: strandmo@online.no

Varamedlem:

Irene Stølan, Brettvegen 10,
6036 Mauseidvåg, tel: 952 22 079
e-post: enerien@yahoo.no

Lundebua

Merete Evenseth
Glimmerveien 11, 9022 Krokeldal
Tel: 916 44 269
Bestilling:
<http://lundehund.no/index.php/lundebua> eller
e-post: lundebua@lundehund.no.

Ansvarlig for klubbens kalender

Redaksjonen for klubbens hjemmeside
Bestilling av kalender hos leder@lundehund.no

Ansvarlig for Årets Utstillingshund

Hilde Birgitte L. Berg Altø
Kari Gording
e-post: utstillingshund@lundehund.no

Ansvarlig for Årets Aktivitetshund

Astrid Driva Rødsand
Ida Skarkerud
e-post: aktivitetshund@lundehund.no

Klipparkiv, lundehund i media

Anne-Lise Torsteinsen, Brenneveien 67,
1339 Vøyenenga, tel: 67 13 32 49,
e-post: r-tors@online.no

Arbeidsgruppe foring

Karen Elise Dahlmo
tel: 900 51 420
e-post: ked@dahlmo.no

Arbeidsgruppe bruksegenskaper og atferd

Solveig B. Steinnes
Elin D.W. Johannessen
Sigrun Rytter

Arbeidsgruppe Giardia

Gerd Langenes
Rita H. Daverdin
Torbjørg Lille Wagtskjold
e-post: giardia@lundehund.no

Utsendinger til NKKs representasjons- møte: Styret oppnevner to delegater

Hundekartoteket /NLK Database

Torbjørn Lille Wagtskjold
Marc Daverdin
Spørsmål, kommentarer og forslag:
e-post: database@lundehund.no

Medlemstjenester:

Jon Wagtskjold, Tel 908 61 265
e-post: medlemstjeneste@lundehund.no

Klubbens medlemsblad, Lundehund-nytt

e-post: redaksjon@lundehund.no
Elin Mariboe
Dagrunn Mæhlen
Solveig Bjørkenes Steinnes
Jon Wagtskjold

Klubbens hjemmeside, www.lundehund.no

e-post: hjemmeside@lundehund.no
Ragna Fossen, redaktør
Berit Fanneløb Marthinussen
Trine Thoresen

Arbeidsgruppa for Lundehund-museet

e-post: museum@lundehund.no
Karen Elise Dahlmo
Rita H. Daverdin
Turid Helfjord

NLK fylkeskontakter

Finnmark

Janne-Grethe Konst Strøm,
Storvannsveien 114, Leil. 201,
9306 Hammerfest, Tel: 915 25 944
e-post: janne-gretheks@hotmail.com

Troms

Nina Simone Schneider, Myrsnipa 10,
9103 Kvaløya, Tel: 99470766.
e-post: schneidernina77@gmail.com

Nordland, nord

Else-Britt Lian, Vassvikveien 23,
8517 Narvik, tel: 408 58 572
e-post: else_britt_lian@hotmail.com

Nordland, sør

Hilde-Britt Nilsen, Njords vei 17D,
8803 Sandnessjøen, tel: 913 95 658
e-post: hilde.nilsen92@hotmail.com

Trøndelag, nord

Iren Storli, Nordbygdveien 154,
7732 Steinkjer, tel: 926 06 467
e-post: iren.storli@gmail.com

Trøndelag, sør

Avd. Trøndelag
v/Hilde Birgitte Berg Altø, Naustalleen 5,
7140 Opphaug, tel: 995 65 676
e-post: teamleksalunden@gmail.com

Møre og Romsdal

Cecilie Standal, Sjøholtveien 34,
6240 Ørskog, tel: 992 70 002
e-post: cecilie@standal.as

Sogn og Fjordane / Hordaland

Torbjørn Lille Wagtskjold, Lyshovden 128,
5148 Fyllingsdalen, tel: 909 74 408
e-post: lille@wagtskjold.net

Rogaland

Liv Skjervik, Sygnaveien 16, 4337 Sandnes,
tel: 51 67 22 16 /958 86 117
e-post: livskjervik@hotmail.com

Aust- og Vest-Agder

Gerd Langenes, Eiketjønnveien 22,
4640 Søgne, tel: 909 05 070,
e-post: gerd.langenes@gmail.com

Buskerud / Vestfold / Telemark

Gerd Haugen, Midtre Burevei 20,
3475 Storsand, tel: 32 79 15 70
e-post: gerd-haugen@altiboxmail.no

Hedmark

Geir Morten Jansberg, Norderhaug 26,
2219 Brandval, tel: 476 26 707
e-post: butikksjef.kongsvinger@fargerike.no

Oppland

Gro W. Viken, Humlevegen 20,
2216 Roverud, tel: 905 85 277,
e-post: groviken@online.no

Oslo og Akershus

Alejandra Garcia, Store Landfall øvre 6B
3025 Drammen, tel: 413 29 367
e-post: snuppela@gmail.com

Østfold

Irene Zakariassen, Vardeveien 36,
1659 Torp, tel 476 50 74
e-post: irza@outlook.com

Kontaktpersoner ved mage/tarm problemer

Unni Hofstad, Rørvik, tel: 74 39 38 61 /
952 17 957, e-post: unni@hofstad.cc

Gerd Haugen, Storsand, tel: 32 79 15 70,
e-post: gerd-haugen@altiboxmail.no

Hanna Gautun, Trondheim, Tel 91 10 91 16,
e-post: hanna.gautun@ntnu.no
Send gjerne PM via facebook

Æresmedlemmer

Norsk Lundehund Klubb har over årene hedret noen få av medlemmene med tittelen "æresmedlem". Æresmedlemmene får diplom fra klubben ved utnevnelsen, og varig gratis medlemskap i klubben.

Våre æresmedlemmer er:

- Margit Lines Våtvik
- Christen Lang
- Roar Torsteinsen
- Anne-Lise Torsteinsen

NLK avdelinger

Avdeling Trøndelag, e-post: nlktrondelag@lundehund.no

Styreleder	Hilde Birgitte Berg Altø, Naustalleen 5, 7140 Opphaug, tel: 995 65, e-post: teamleksalunden@gmail.com	Revisor	Mari Østgaard
Nestleder	Jann-Magnar Fiskvik	Vararevisor	Trond Åge Seem
Sekretær	Claudia Melis	Valgkomite	Unni Hofstad
Styremedlem	Marc Daverdin	Vara til valgkomite	Rita H. Daverdin
Varamedlemmer	Iren Storli Siri Monkan		May Elisabeth Lernæs Selbekk

Notiser

Info fra styret: Anbefalinger til valpepris og avlsomkostninger

Avl- og sunnhetsutvalget har lansert forslag om anbefalinger til prissystem ved omsetning av valper. Forslaget ble sendt på høring til medlemmene i Lundehund-nytt nr. 4-2018 med høringsfrist 31. desember 2018. Forslaget er nå justert på bakgrunn av tilbakemeldingene, og styret har behandlet utvalgets justerte forslag.

Styret og Avl- og sunnhetsutvalget takker for alle tilbakemeldinger fra oppdretterne som har vært til god hjelp for å lage de nye anbefalingene. Det kom inn 23 innspill på høringen og det har vært et stort engasjement på sosiale medier.

Avl og sunnhetsutvalget kom med følgende anbefalinger til styret etter høringen:

- Valpeprisen økes til kr. 15 000,-.
- Vi anbefaler ikke paringsavgift.
- Betaling til hannhundeier økes til kr. 2 000,- pr. levende valp når valpene er solgt eller senest ved 12 ukers alder. Dette er uavhengig av hvilken inntekt oppdretter kan få av valpen og om oppdretter beholder en valp selv. Hannhundeieren undertegner paringsbevis når han/hun har mottatt oppgjør fra tispeier for valpene, etter at de er solgt, senest ved 12 uker.
- Tilbakebetaling ved kryptorkisme settes til kr. 2000,-.
- Ingen refusjon fra hannhundeier ved kryptorkisme.

Styret støtter innholdet i Avl- og sunnhetsutvalget sine anbefalinger. Med bakgrunn i dette ønsker styret å justere teksten i klubbens anbefalte

paringsavtale rundt oppjøret mellom tispe- og hannhundeier:

- Anbefalt ny valpepris trer i kraft fra 01.01.2019.
- Tispeier betaler hannhundeier kr. 2 000,- pr. valp.
- Oppjøret skjer når valpene er solgt eller senest ved 12 ukers alder. Dette er uavhengig av om oppdretter beholder en valp selv.
- Tilbakebetaling ved kryptorkisme settes til kr. 2 000,-.
- Det utbetales ikke sprangpenger (se anbefaling fra Avl- og sunnhetsutvalget om paringsavgift).
- Norsk Lundehund Klubb anbefaler at paringsbeviset hannhundeier får fra Norsk Kennel Klub etter forhåndsregistrering av valpene underskrives /returneres snarest mulig til Norsk Kennel Klub.
- Punktet med at tispeier skal betale tilbake valpekjøper for testikkelmangel fjernes fra paringsavtalen. Styret oppfordrer oppdrettere til å bruke Norsk Kennel Klubs kjøpsavtale da dette er et punkt som dekkes der.

Styret presiserer at dette er deres anbefaling til valpepris og avlsomkostninger. Endringer i paringsavtalen er på samme måte anbefalinger til avtale hvor partene eventuelt kan justere denne etter eget skjønn.

Mal for ny paringsavtale finnes på klubbens nettsider www.lundehund.no

Det jobbes med en enkel nettbutikk på hjemmesiden

Klubben har i lengre tid slitt med manglende innbetalinger på bestilt og leverte varer fra Lundehundbua/klubben. Det er betydelige beløp for en liten klubb som vår og kasserer bruker mye tid på purringer av ikke betalte faktura. For å sikre at klubben mottar utestående betaling, utvikler vi nå muligheter for forhåndsbetaling av bestillinger som sendes til klubben.

Som ledd i å bedre økonomien har man gjenopprettet en PayPal-konto (leder@lundehund.no). Løsningen har foruten en god oppfølging av bestillinger og dokumentasjon en mulighet for

Klubben tar i bruk elektroniske kritikker på Spesialen

Fra og med spesialutstillingen på Lundehund-dagene i Mosjøen i år tar klubben i bruk elektronisk registrering av kritikker. Dette medfører at kritikken på hundene registreres på nettbrett e.l. i ringen. Kritikken med premiering blir synlig på den enkelte hund umiddelbart og lagret på hunden i DogWeb. Klubben tar sikte på å benytte

enkel nettbutikk.

Det vil i løpet av våren bli mulig å bestille varer fra Lundehundbua direkte på nettsidene til klubben, www.lundehund.no/lundebua. Bestillingen gjennomføres ved å bestille varen og betale enten med en PayPal-konto eller et ordinært kredittkort. Når bestilling og onlinebetaling er mottatt, sendes varen.

Løsningen er allerede tilgjengelig for Lundehund-boka, og vil også bli benyttet på andre varer som selges fra Klubben.

denne online løsningen slik at man kan følge utstillingsresultatene på egen telefon/nettbrett/PC.

Den elektroniske løsningen er også bygget opp slik at den styrer organiseringen i ringen og bidrar til kvalitetssikring av gjennomføringen. Det vil også lette etterarbeidet med rapportering av utstillingsresultatene.

Samojedhund, Norsk Lundehund
www.vinterskogen.no
ingvild.espelien@vinterskogen.no
tlf 90114352

Planlegges to kull vår/sommer 2019

Kennel Northern Bones

Solveig Bjørkenes Steinnes
Tel. 909 62 408
so-stein@northernbones.com

Lyrypa's kennel

Inger Marie, Unni og Iren Storli
Tlf: 74160470, 72426600, 74165660
unnistorli@hotmail.com - iren.storli@gmail.com

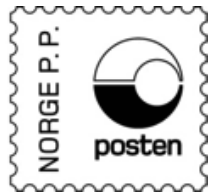

Kennel Lundestugu v/Paluna's Kari-LITA, f. 7/9-18 t.v med søster Kira (Unnidotter), ønsker alle på 4 og 2 bein en skikkelig snøvinter! Hilsen også fra Paluna's FLORA Saradatter, f. 29/1-08, og matmor Gro W. Viken. Foto Liv Skjervik.

Kennel Lundestugu

Gro W. Viken, mob. 905 85 277

Returadresse: NLK v/Jon Wagtskjold
Lyshovden 128, 5148 Fyllingsdalen

Baksideblinkskuddet denne gangen er av Agnes og Mykle, foto Kristin Duvold

Lundehunddagene 2019, 12. – 14. juli 2019 Mosjøen, Nordland

- Deltakerne på Lundehunddagene tar selv kontakt med Mosjøen Camping for bestilling av hytte og plass til bobil og campingvogn. Benytt e-post post@mosjoencamping.no eller tel. 751 77 900 for bestilling.
- Frist for å bestille hytte/-camping er **1. mai 2019**. Merk e-posten med at bestillingen gjelder Norsk Lundehund Klubb sitt treff.
- Påmelding til Spesialutstillinga skjer elektronisk via NKK (nkk.no). Påmeldingsfrist **17. juni 2019**
- Påmelding til festmiddag til spesial@lundehund.no, merkes "festmiddag". Bindende påmelding senest **16. juni 2019**

